

Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo (AHO)

Studiekvalitetsrapport for studieåret 2023/2024

Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo
The Oslo School of Architecture and Design

Studiekvalitetsrapport for studieåret 2023/2024

Innledning

Arkitektur og designhøgskolen i Oslo (AHO) har lang tradisjon for sin studio- og prosjektbaserte pedagogiske modell. Modellen bygger på kunnskap som er utviklet igjennom forskning, kunstnerisk utviklingsarbeid og praksis.

De ansatte sikrer høy studiekvalitet gjennom kontinuerlig utvikling og forbedring av enkeltemner og hele studieplanen (curriculum).

AHO har utviklet gode rutiner og prosesser for å sikre studiekvaliteten. Alle emneansvarlige er i løpende dialog med studentene gjennom emnet for å få vite hva de mener om undervisningen. Dette arbeidet er i ferd med å systematiseres ytterligere for å sikre at det gjennomføres likeverdig på tvers av høgskolen. Studentene skal oppleve at deres mening blir hørt, at den er viktig, og faktisk bidrar til forbedring. De skal også få vite hvordan innspill blir tatt med i videreutviklingen av emnet ved neste gjennomføring, og hvilken effekt det har.

Det blir stadig stilt økte krav til målinger, transparens og dokumentasjon av endringer i høyere utdanning. Forventninger og krav fra omverdenen er i endring. Våre fag, våre ansatte og våre studenter er også i endring. Samtidig stilles det økte forventninger til forutsigbarhet, service og nødvendig tilrettelegging.

AHOs fag, metoder, kreative prosesser og pedagogikk er etterspurte, tidsaktuelle og svært samfunnsrelevante. Vi må beskrive og etablere en felles forståelse for hvordan vi arbeider systematisk med kvalitet og utvikling i utdanningene våre for å få frem vår egenart og pedagogikk.

AHO videreutvikler studiekvalitetssystemet i løpet av 2024/2025 til våre nye nettsider. Systemet skal beskrive hvordan vi jobber med kvalitet, våre prosesser og rutiner. Det skal være et godt og lett tilgjengelig verktøy som skal sikre likeverdig praksis og transparens på tvers av skolen; for studenter, og alle ansatte – både vitenskapelig og teknisk-administrativt ansatte. Studiekvalitetssystemet skal deles og gjøres godt kjent blant alle ansatte. Vi skal styrke kjennskapen til rutinene og kulturen for å ta systemet i bruk.

Rachel K. B. Troye
Prorektor for utdanning

Innhold

Studiekvalitetsrapport for studieåret 2023/2024.....	1
Innledning.....	1
Innhold	2
Hovedtrekk i rapportering om arbeidet med studiekvalitet i 2023/2024	4
Felles rapportering for institusjonen	7
Rammekvalitet.....	7
Inntakskvalitet	11
Læringskvalitet	19
Resultatkvalitet	27
Master i arkitektur.....	30
Introduksjon	30
Rammekvalitet.....	31
Inntakskvalitet	32
Læringskvalitet	32
Resultatkvalitet	39
Master i design (5 og 2-årig)	41
Introduksjon	41
Rammekvalitet.....	41
Inntakskvalitet	42
Læringskvalitet	42
Resultatkvalitet	47
Internasjonal master i landskapsarkitektur (IMLA)	49
Introduksjon	49
Rammekvalitet.....	49
Inntakskvalitet	50
Læringskvalitet	51
Resultatkvalitet	57
Doktorgradsprogrammet	60
Introduksjon	60
Rammekvalitet.....	60
Inntakskvalitet	61
Læringskvalitet	61
Resultatkvalitet	63
Etter- og videreutdanningsmastere (EVU)	67

Introduksjon

Felles innledning	68
Rammekvalitet	68
Inntakskvalitet	69
Læringskvalitet	69
Resultatkvalitet	69
Erfaringsbasert master i arkitekturvern	71
Inntakskvalitet	71
Læringskvalitet	71
Resultatkvalitet	74
Nordisk master i arkitektonisk kulturarv (NORDMAK)	75
Erfaringsbasert master i systemorientert design	76
Inntakskvalitet	76
Læringskvalitet	76
Resultatkvalitet	77
Erfaringsbasert master i urbanisme	78
Rammekvalitet	78
Inntakskvalitet	78
Læringskvalitet	78
Resultatkvalitet	81
Strategisk by- og stedsledelse	82
Vedlegg	84
Inntakskvalitet og opptak til 1. år på de integrerte 5 / 5 ½-årige masterprogrammene	84

Hovedtrekk i rapportering om arbeidet med studiekvalitet i 2023/2024

Felles for AHO

Alle AHOs programmer arbeider aktivt med å forbedre prosesser og rutiner for emneevalueringer. Vi startet en pilot våren 2024 med nye rutiner for å få til bedre involvering og oppfølging. Vi skal jobbe videre med denne i neste periode for å øke svarprosenten på emneevalueringer, som fortsatt er for lav.

Vi har utviklet en Examen facultatum (ex. Fac) på tvers av institutter og programmer som vi startet opp høsten 2024.

God utnyttelse av campus blir et svært viktig utviklingsområde for 2024/2025

Det er gledelig å se at alle programmene rapporterer om økt oppfølging av et av AHOs strategiske mål: Bærekraft. Samtidig har biblioteket utvidet sin samling innen bærekraft for alle våre fagfelt.

Kvaliteten på studentene som AHO tar opp til sine studieprogrammer, er avgjørende for studiekvaliteten. Derfor er inntakskvalitet et konstant fokusområde på administrativ og faglig side. I 2023/2024 samarbeidet opptakskomiteen tettere med AHOs ledelse for å sikre en strategisk retning for opptak av nye studenter. AHO har svært tilfredsstillende søknadstall, selv om vi ser en svak nedgang i antall søkere. AHO jobber med å øke mangfoldet på flere dimensjoner, men dette arbeidet er krevende.

Ved årets opptak var kjønnsbalanse en særlig utfordring med en høy kvinneandel. Særlig på arkitektur var kvinneandelen svært høy. For 24/25 skal vi analysere dagens opptaksprosess for å sikre at den både identifiserer de mest egnede kandidatene og samtidig avdekker fusk.

Psykisk helse forblir et viktig innsatsområde for læringskvalitet og læringsmiljø på AHO. Studentenes helse- og trivselsundersøkelse (SHoT), Studiebarometeret og erfaringen med egne studenter viser at psykisk helse har høy og økende prioritet blant studentene våre.

Arbeidsmarkedet for alle AHOs fag er i ulik grad konjunkturavhengig. AHO har hatt fokus på dette i 2023/2024, og skal styrke innsatsen i kommende periode. Vi skal særlig arbeide med arbeidslivsrelevans, kontakt med arbeidslivet og øvrige tiltak for å støtte studentene i å få relevant jobb.

Master i arkitektur

- Grunnundervisningen i Arkitektur har gjennomført en grundig analyse av utdanningen, og har identifisert flere utviklingsmuligheter.
- Instituttledelsen er sikret stabilitet gjennom ansettelse av ny instituttleder.
- Instituttet arbeider med å styrke progresjon og sammenhengen mellom grunnundervisning og masterstudiet.

Introduksjon

- Temaer for kursemner og studentprosjekter viser gjennomgående at bærekraft får en mer sentral plass.
- Forskningsgrupper og forskningsbasert undervisning styrkes.
- Reisevirksomheten i programmet evalueres for å koble det tettere til læringsutbytte.
- Instituttet har utviklet flere karriere- og samfunnsrelevante emner, og skal arbeide videre med det.
- Arbeidslivsrelevans er enda viktigere på grunn av konjunktursvingninger som arkitekter er spesielt utsatt for. Det arbeides også med å skape bevissthet om nye utvidete karrieremuligheter for arkitekter.

Master i design (5-årig master og 2-årig master sees under ett)

- Designprogrammet arbeider med tilpasninger og forberedelse til omstilling på grunn av færre studenter. Det skyldes tilbakeføring av studieplasser fra utdanningsløftet.
- Designprogrammet har gjennomført justeringer av beskrivelser av læringsutbytte og mål for masterkurs som er tilpasset studieplanen som ble innført i 2021. Det første kullet som gjennomførte den nye grunnundervisningen, begynner på sine masterkurs høsten 2024.
- Alle fagområder har gjennomført seminarer om bærekraft som ble støttet av strategiske midler øremerket til dette formålet. Bærekraft er presisert og beskrevet mer eksplisitt i emnebeskrivelsene.
- Emnebeskrivelser er gjennomgått og utviklet med særlig oppmerksomhet på forskning og utvikling (FoU), som nå har en mer sentral plass i emnet.
- Instituttet har kvalitetssikret mange av utvekslingsavtalene. Dette arbeidet fortsetter med særlig oppmerksomhet på interaksjons- og tjenstedesign.

Internasjonal master i landskapsarkitektur (2-årig)

- Programmet er i sin natur opptatt av bærekraft og klimaendringer.
- Arbeidet med kvalitetssikring av programmet har særlig vært opptatt av konsistent og tydelig progresjon i programmet og en klar sammenheng mellom masterkursene.
- Internasjonalt samarbeide og rekruttering er prioriterte fokusområder. Innsatsen på disse områdene må videreutvikles for å sikre et robust antall relevante og godt kvalifiserte søkere.
- Koblingen mellom FoU og utdanning er styrket.
- Instituttet arbeider med å vise programmets samfunnsrelevans bedre.

Felles mastergrad i landskapsarkitektur AHO/UiT Norges arktiske universitet

Se egen rapport

Doktorgradsprogrammet

- Styrket veilederkompetanse gjennom kurstilbud.
- Systematisert program med milepæler for kvalitetsoppfølging og justering av emneinnhold på programmet.
- Økt antall disputaser.
- Gjennomstrømning av kandidater forblir et fokusområde.

Etter- og videreutdannings mastere (EVU)

- Emnebeskrivelser og læringsmål er revidert for alle etter- og videreutdanningsprogrammene. De er klare til oppstart i 2025.
- Semesterevalueringer er delvis gjennomført. De skal tilpasses resten av AHOs programmer med emne- eller modulevalueringer.
- Ytterligere styrke FoU og vekselvirkningen mellom den forskningsbaserte undervisningen og kunnskapsutviklingen som foregår gjennom undervisningen.
- Alle programmene legger stor innsats i å utvikle et godt læringsmiljø.

Overordnede mål og fokusområder for 2024/2025

Våre studenter går ut av AHO med høy kunnskap, relevant kompetanse og vesentlige ferdigheter. De er godt rustet for arbeidsmarkedet og til å bidra til å fylle samfunnets behov.

AHO har etablert og innlemmet et forbedret studiekvalitetssystem på de nye nettsidene til AHO. Alle ansatte kjenner godt til systemet og bruker det i sitt daglige arbeid med studiekvalitet.

Emne-evalueringer gjennomføres kvalitativt og kvantitativt, og bidrar til reell utvikling og forbedring av kvaliteten på studiene. Lærere og studenter er godt kjent med hvordan emner evalueres, og bruker resultatene til konstruktiv utvikling av emner og studieplan (curriculum). Studentene forstår hvordan deres tilbakemeldinger bidrar til å forbedre utdanningen, og tar derfor ansvar for å svare på emneevalueringer. Svarprosenten er vesentlig forbedret på alle AHOs studieprogrammer.

Studiekvaliteten opprettholdes og forbedres på tross av reduksjon i bevilgninger og strammere budsjetter fremover. Vi innfører en modell for bedre planlegging av undervisningsressurser (ressursmodell) for å bidra til økt studiekvalitet, økt transparens og en opplevelse av likeverd på tvers av alle AHOs programmer. Undervisningsformer, veiledningspraksis og vurderingsformer er tilpasset behov uten at det går på bekostning av kvaliteten. Nye pedagogiske metoder utvikles og deles. Det gjelder for eksempel styrking av studentenes evne til egnevaluering og kompetanse til å gi hverandre tilbakemeldinger («Peer to peer» metodikk).

Vi har ytterligere styrket og synliggjort koblingen mellom forskningsaktivitet og undervisning.

AHO har et bedre datagrunnlag for å utarbeide nøkkeltall for å analysere effekten av våre tiltak og resultater mer presist.

AHO har styrket gjennomstrømning av masterstudenter, etter- og videreutdanningsstudenter og doktorgradskandidater.

Det er også etablert spesifikke mål for alle AHOs kvalitetsområder og programmer.

Fargekoder brukt i rapporten

Tabeller og figurer med informasjon og nøkkeltall
Rapportering fra 2023/2024
Mål og tiltak for 2024/2025

Felles rapportering for institusjonen

Rammekvalitet

Fagmiljø og faglig organisering

Studieprogrammene kvalitetssikres gjennom programstyrer som ledes av en programstyreleder, en rolle som i dag fylles av Instituttleder. Institusjonen jobber strategisk med å styrke den faglige organiseringen for å sikre utdanningskvaliteten. Vi er opptatt av å sikre relevante førstekompetansestillinger innenfor faglige satsinger for å gi rom for faglig utvikling og sikre forskningsaktivitet som underbygger våre utdanninger. Dette gjelder også kompetanse til å veilede doktorgradsstipendiatene. Vi oppfordrer til og gir støtte til ansattes karriereutvikling, merittering og opprykk for å styrke og sikre faglig kompetanse.

Programstyrene har faglig ansvar for å sikre at studieprogrammet organiseres og gjennomføres som et helhetlig studieprogram med høy faglig kvalitet. Strukturerte prosesser knyttet til utvikling og progresjon av studieprogrammene er en sentral del av dette arbeidet. Programstyrene rapporterer til prorektor for utdanning med unntak av programstyret for doktorgradsprogrammet, som rapporterer til prorektor for forskning.

I løpet av 2024/2025 skal roller og ansvar i AHOs institutter og utvalg revideres. Programstyret skal få nytt mandat og ny sammensetning. Instituttleder skal ikke lenger lede programstyret. Studieutvalget (SU) får også revidert sitt mandat. I påvente av dette har SU ikke hatt noen møter våren 2024.

AHO er organisert i tre institutter. Instituttleder er instituttets øverste leder, og har det faglige og administrative ansvaret for instituttet og dets programmer. Hvert institutt har faggrupper som representerer instituttets fag, og alle faglig ansatte tilhører en faggruppe. Enkelte faggrupper og vitenskapelige ansatte leverer undervisning på tvers av programmene. Hver faggruppe har en faggruppeansvarlig som skal bistå instituttleder i utvikling og koordinering av instituttets undervisning. Hovedansvaret til faggruppeansvarlig er å kvalitetssikre studieplanen innenfor det gjeldende fagområdet. Det omfatter ansvar for å sikre et helhetlig læringsutbytte, faglig progresjon og relevant studietilbud. Faggruppene fungerer noe ulikt på de forskjellige instituttene. I neste periode vil vi videreutvikle strukturen ved instituttene for å sikre en likeverdig og hensiktsmessig organisering for å understøtte utvikling av utdanningskvaliteten på.

AHOs institutter med tilhørende faggrupper

Institutt for arkitektur	Institutt for design	Institutt for urbanisme og landskapsarkitektur
Historie og transformasjon	Industridesign	Landskap
Teknologi og praksis	Interaksjonsdesign	Urbanisme
Byggekunst	Tjenestedesign	
	Systemorientert design	

Lokaler og utstyr på Campus

AHOs pedagogiske modell baserer seg på studio- og prosjektundervisning. Studentene har fast arbeidsplass gjennom semesteret. Det skaper rom for kontinuerlig modning i prosjektarbeidet. Andre deler av undervisningen gjennomføres som forelesninger på sal, i skolens auditorier eller andre tilgjengelige arealer. Ekskursjoner, studieturer og arbeid ute i feltet er også viktige læringsaktiviteter.

AHO gjennomfører et campusprosjekt som har til hensikt å utnytte arealene på en mer effektiv måte. Det er en nødvendig tilpasning til lavere studenttall og strammere økonomiske rammer. Prosjektet skal også bidra til at campus blir bedre tilpasset dagens og fremtidens undervisningsformer. Våren 2023 flyttet administrasjonen ut av hovedcampus for å gi rom til undervisning og faglig stab. Dette betyr at studierådgivere og IKT er langt unna den daglige kontakten med studenter og faglig ansatte. En konsekvens er at både akutte og mer generelle spørsmål knyttet til IKT-utstyr og løsninger blir vanskelig å løse i det daglige.

AHO har fremragende verkstedsfasiliteter og store studioarealer som egner seg godt for at studentene kan utvikle prosjekter med modeller og andre verktøy på egne arbeidsplasser. Det er behov for å iverksette tiltak for å redusere åpenhet og lydssmitte mellom ulike emner og klasser for å legge bedre til rette for seminarer, forelesninger og gjennomganger i salene.

Campusprosjektet vil omfatte tiltak for å forbedre lysforhold, inneklima og akustikk for å motvirke negative effekter av planlagt fortetting i arealene. Studenter som har tilhold i studioer i leide lokaler i Akersbakken, opplever avstanden til verkstedene som utfordrende. En samling av studentene i hovedbygget vil styrke samhandling og felles studiemiljø.

Verksted

AHO har unike og fremragende verkstedsfasiliteter som er sentralt og synlig plassert på campus. Verkstedene spiller en sentral rolle i AHOs prosjekt- og studiobaserte pedagogikk. Alle studentene våre benytter seg av dem i større eller mindre grad i løpet av studiet. Verkstedsbehovene endrer seg i takt med utvikling av studieporteføljen vår.

AHO skal videreutvikle sine verksteder for blant annet bedre å ivareta behovene innenfor programmene i landskapsarkitektur og fagområdet interaksjonsdesign.

Verkstedene har 4 ansatte i 100% stillinger, 1 ansatt i 80% stilling, og 1 ansatt i 50% stilling. I tillegg har verkstedene utstrakt bruk av studentassistenter, spesielt til digital modellproduksjon og fotostudioer.

I ukene 33-39 2023 arrangerte vi introduksjonskurs for nye studenter. Dette er gjennomført for:

- Ca 100 utenlandske studenter
- 120 førstesemesterstudenter (GK1) (60 arkitektur, 31 design, 22 landskap)

Verkstedene holdt kveldsåpent i ukene 35-39 for øvrige studenter med behov for verkstedfasilitetene. Gjennomført ved bruk av studentassistenter, (kveldsansvarlige superbrukere).

Utvikling av verkstedene

Mål for 24/25	Tiltak	Resultat
Bedre dialog med lærere, for å planlegge studiedag/arbeidsdag i verksted.	Ny lærerveiledning for bruk av verksteder i undervisningen. Etablere kalenderfunksjon på nettsiden som beskriver belastning og kapasitet.	
Bedre introduksjonskurs i verkstedene.	Forbedre innhold og undervisningsmetode. Koordinering og samhandling mellom ulike verksteder og verksmestere.	
Helhetlig plan for verkstedets utstyr med tanke på kvalitet, levetid og sikkerhet.	Gjennomgå alt maskinelt utstyr. Få byggehallen løftet inn som en del av campusutviklingen.	

Bibliotek

Biblioteket har 4 ansatte i 100% stillinger, fordelt på to spesialbibliotekarer, 1 hovedbibliotekar og 1 fagansvarlig.

Stillingen som fagansvarlig ble utlyst desember 2023, men ble ikke besatt. En av spesialbibliotekarene har fungert i rollen som fagansvarlig fra mars 2023. Vikar har fungert i en av spesialbibliotekarstillingene i samme periode.

Bibliotekets ansatte får tilbakemeldinger fra både studenter og ansatte om at de er tilgjengelige og serviceinnstilte. Studenter og ansatte kan få hjelp med spørsmål knyttet til akademiske ferdigheter og forskningsstøtte.

Gjennomførte tiltak 2024

- Økt antall kurs i søk, kildekritikk og referansehåndtering
- Økt antall kurs for vitenskapelig ansatte i håndtering av kurslitteratur i det digitale pensum-og litteraturlistesystemet Leganto
- Styrke samlingen med relevant litteratur om bærekraft i alle program

Bibliotekets lokaler er og skal være et rolig sted for konsentrasjonsarbeid. "Torget" består av langbord med plass til rundt 20 personer som brukes til boklanseringer, seminarer og undervisning. Det er viktig å finne rett balanse mellom aktivitet og stillhet. Lokalene brukes også til konferanser og forskningsdager. Til dette ser vi behov for bedre muligheter til å ha utstillinger i form av plakater og modeller.

Bibliotekets mål for 2024/25

Mål 24/25	Tiltak	Resultat
Økt forståelse og innsikt i bruk av kunstig intelligens (KI) i undervisning og forskning	Kurs og seminarer, bidrag på tvers	
Øke prosentandelen av kurs som bruker Leganto	Invitere oss inn på instituttmøter/faggruppe-møter	
Øke rettighetsavklaringer på kilder som brukes i undervisning	Kurs og seminarer om Bolk	
Øke antall publiseringer med åpen tilgang ved AHO Økt kunnskap om åpen vitenskap og åpen publisering i fagmiljøene.	Deltakelse på seminarer og konferanser	
Innføring av Nasjonalt vitenarkiv	Kurs	
Utvide plattformer for innkjøp av elektroniske ressurser/bøker		
Bedre utnyttelse av abonnementer på e-bøker, tidsskrifter og andre kilder	Annonser i nyhetsbrev om nye e-bøker, samt ha utstillinger med QR-koder	
Bedre og mer fleksibel bruk av Torget og biblioteksarealene	Tiltak vil inngå som en del av Campus prosjektet	

IT og andre tjenester

Undervisning og vitenskapelig arbeid er avhengig av velfungerende drift og administrativ støtte, effektive systemer og god kommunikasjon. Det er behov for å forbedre digital virksomhetsarkitektur basert på en tydeligere struktur med avklarte prosesser.

I forkant av en IKT-strategi bør det kartlegges hvordan den digitale utviklingen endrer skolens behov for IKT-utstyr, datamaskiner og lisenser til studenter og ansatte, inkludert maskiner som kan behandle større datamengder og tynge prosesser. Undervisning i digital tegning og digitale verktøy krever oppdatert utstyr og egnete lokaler.

Et mål for kommende studieår må være å få IKT tilbake på hovedcampus.

IT-utstyr og tjenester må stadig tilpasses dagens undervisning og den faglige utviklingen.

Inntakskvalitet

AHO har som mål å tiltrekke seg de best egnete studentene innenfor våre fag. Opptaket skjer gjennom opptaksprøver som sikter på å fange opp et mangfold av talenter og motiverte studenter som speiler samfunnet.

Seksjon for studieadministrasjon administrerer opptak av nye studenter til AHOs integrerte mastergrader, videreutdanninger og to-årige mastergrader. AHO har også ansvaret for opptaket til 5-årig master i landskapsarkitektur (fellesgrad i samarbeid med UiT Norges arktiske universitet). All annen rapportering om fellesgraden gjøres i egen studiekvalitetsrapport. Forskningsavdelingen håndterer de administrative prosessene ved opptak til AHOs doktorgradsprogrammer (Ph.d.).

Studiekvalitetsrapporten redegjør for tiltak og mål for institusjonen fra forrige studieår, mens avsnittet om inntakskvalitet tar for seg opptaket for studieåret 2024/25. Flere detaljer om opptak finnes i vedlegget.

Opptak til 1. år på de integrerte 5 / 5 ½-årige masterprogrammene

Samordna opptak – rapportering på fjorårets mål

Mål for 23/24	Tiltak	Resultat
Strategisk utvikling av prosess for effektivisering av tidsbruk i opptakskomiteen.	Rekruttering av medlemmer via instituttleder har blitt satt til prorektor.	Dette har fungert bedre. Leverandør av innleverings- og vurderingsportalen for opptaksprøver klarer ikke å innfri opptakskomiteens ønsker om nye funksjoner.
Utarbeide og iverksette tiltak og rutiner for å måle demografien blant nye studenter fra opptaket dersom rapport om rekruttering anbefaler dette.		Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse har rapportert med tallgrunnlag om demografi knyttet til innvandringskategorier.

Antall studieplasser

For opptaket til studieåret 2024-2025 er antall studieplasser fordelt som følger:

- 60 studieplasser ved master i arkitektur
- 40 studieplasser ved master i design
- 20 studieplasser ved master i landskapsarkitektur

Søkertall

Tabell 1. Oversikt over totalt antall søknader og unike søkere i perioden 2022-2024

Antall søknader/søkere	2022	2023	2024	Endring fra 2023 til 2024
Master i arkitektur	2096	2130	1752	-17,7 %
Master i design	984	1012	905	-2,8 %
Master i landskapsarkitektur	670	610	562	-7,8 %
Totalt unike søkere AHO	2536	2614	2308	-11,7 %
Totalt antall søknader	3750	3752	3219	-14,2 %

FS-rapport 101.001 og Samordna opptak, 7. oktober 2024.

Tabell 2. Oversikt over andelen førsteprioritetssøkere til AHO i perioden 2022-2024

Førsteprioritet alle søkere	2022	2023	2024	Endring fra 2022 til 2023
Master i arkitektur	1014	992	750	-24,4 %
Master i design	186	230	223	-3 %
Master i landskapsarkitektur	70	72	81	12,5 %
Totalt	1270	1294	1054	-18,54 %
Andel førstepri. av alle unike søkere	33,87%	49,5 %	45,6 %	-3,9 %

FS-rapport 101.001 og Samordna opptak, 5. oktober 2023.

Søkertallene og antall førsteprioritetssøkere til AHO har generelt hatt en liten nedgang fra tidligere år, bortsett fra søkere til landskapsarkitektur som har økt. Arkitekturprogrammet opplever en noe større nedgang. Nesten halvparten av søkerne til AHO har et av våre studieprogram som førsteprioritet.

Tabell 3. Antall studenter med AHO som førsteprioritet møtte til studiestart, og som beholdt studieplassen sin etter tilbud

Førsteprioritetssøkere møtt	2022	2023	2024	Andel førsteprioritetssøkere møtt per studieplass
Master i arkitektur	61	60	58	96,6 % (60 studieplasser)
Master i design	39	25	38	95 % (40 studieplasser)
Master i landskapsarkitektur	10	12	11	52 % (21 studieplasser)

FS-rapport 192.002.

Tabell 4: Oversikt over poenggrenser for venteliste plass sortert på kvoter 2024

Studieprogram	Ordinær kvote	Kvote for førstegangsvitnemål
Master i arkitektur	15	13
Master i design	9	7
Master i landskapsarkitektur	8	5

FS-rapport 192.002

I fjorårets studiekvalitetsrapport meldte opptakskontoret om at en høy andel søkere til arkitektur takket nei til studieplass til fordel for andre studiesteder eller andre aktiviteter. Dette har ikke vært like påfallende i år. På kreative studieretninger med opptaksprøver har det de siste årene blitt vanligere å gå lenger ned på ventelistene for å fylle studieplassene.

Studentrekruttering

Kommunikasjonsavdelingen iverksetter og gjennomfører tiltak for rekruttering av søkere til alle nivåer av utdanning ved høyskolen.

Rammeavtalen mellom AHO og konsulentbyrået Knowit, som ble inngått i 2020, ble avsluttet ved utgangen av 2023. I år har studentrekruttering blitt planlagt og gjennomført internt, uten ekstern bistand. Rekrutteringsarbeidet har derfor vært tilpasset den tilgjengelige kapasiteten. AHO har videreført målene for 2024 i tråd med strategien Agenda 2025 og handlingsplanen for Likestilling- og mangfold. Det innebærer mål om å rekruttere en studentmasse som gjenspeiler mangfoldet i samfunnet rundt oss.

Gjennomførte rekrutteringstiltak:

- Gjenbruk av rekrutteringskampanjen fra 2023 med annonser på TikTok og Transit-skjermer (JCDecaux)
- Åpen dag, både fysisk og digital
- Skolebesøk med prioritering av Oslos østkant
- Stand på Utdanning & Karriere's digitale landsdekkende messedager
- Deling av råd til opptaksprøver på AHOs nettsider og i Facebook-gruppen AHO Studenthjelpen
- AHOs TikTok-konto var aktiv i rekrutteringsperioden

Studieadministrasjonen har kvalitetssikret innholdet på nettsiden. Målet er at søkerne skal få informasjon om opptaket på nettsiden, i stedet for via nyhetsbrev på e-post. Dette sikrer at søkerne får all informasjon de trenger samlet på et sted.

Mangfold

AHO jobber for å sikre at studentmassen vår i størst mulig grad speiler det samfunnet vi jobber med og for. Dette er et langsiktig arbeid med merkevarebygging og posisjonering i rekruttering. Samtidig arbeider vi med å styrke kjennskapen til fagene våre og hva de kan bidra med i samfunnet. Se flere detaljer om opptak i vedlegget. En kort oppsummering følger her:

Geografisk fordeling

Vi rekrutterer hovedvekten av våre studenter fra det sentrale Østlandet med Vestlandet på andreplass. Se vedlegg for mer detaljert fordeling av søkere og studenter med opptak.

Studenter med innvandringsbakgrunn

Det har vært en minimal økning av søkere med innvandringsbakgrunn i perioden fra 2019 til 2023.

Kjønnsfordeling

Det er generelt en noe større andel kvinner som søker, blir kvalifisert og til slutt får opptak. Dette varierer fra år til år. På våre fagområder ser vi samme tendens i andre land. Opptakskomiteen holder øye med dette, og er opptatt av at hverken opptaksprøven eller prosessen favoriserer kvinner. Se detaljer om kjønnsfordeling i vedlegget tabell 10.

Opptak til 2-årige og 2 ½-årige masterprogrammer

Opptak til de 2-årige masterprogrammene og innpass til master i arkitektur skjer basert på vurdering av en mappe med egne arbeider (portfolio) og motivasjonsbrev. Opptak krever bachelorgrad eller tilsvarende i det aktuelle fagområdet, samt dokumentasjon på ferdigheter i engelsk i henhold til regelverk.

Seksjon for studieadministrasjon saksbehandler søkerne til masteropptaket, før programstyrene vurderer og rangerer de kvalifiserte søkere på bakgrunn av portfolioen.

AHO tar årlig opp 45 studenter på masternivå. Ved opptaket i 2024 omdisponerte Institutt for design 10 plasser fra opptak til toårig master i design til opptak til den femårige integrerte mastergraden i Samordna opptak. Det betyr at det for 2024 var totalt 35 plasser til rådighet for opptak til masternivå. Master i arkitektur og internasjonal master i landskapsarkitektur planla for 15 nye studenter hver ved årets masteropptak, mens Master i design planla for å ta opp fem nye studenter.

Rapport fra 2023/2024

Mål for 23/24	Tiltak	Resultat
Kvalitetssikre opptaksprosessen Kvalitetssikre studievelferden økonomisk for betalende studenter	Vurdere å utarbeide refusjonsordning for løpende utgifter i forbindelse med semesteravgift, ekskursionsjerner, studiemateriell, etc. Henvise til krav om egenbetaling i forskrift, med regler om hva summen dekker, utmeldingsfrister og evt gebyrer.	Sektoren er fremdeles i prosess om å etablere rutiner for disse punktene for studieavgift. Vi ønsker å følge sektorstandard for dette, så dette er fortsatt under arbeid.
Unngå underforbruk av studieplasser	Utarbeide og etablere rutiner for studentrekruttering for opptak til masternivå. Vurdere nødvendighet av overbooking ved opptak til masternivå på nytt som følge av innføring av studieavgift for studenter fra land utenfor EU, EØS og EFTA.	Årshjul er utarbeidet.

Studentrekruttering

Kommunikasjonsenheten har videreført rekrutteringstiltakene fra 2023. Tiltakene inkluderer nødvendige oppdateringer av studieprogramsider på nettsiden, fremheving av studietilbudet på nettsidens forside, deling av studietilbud og søknadsfrister i AHOs kanaler i sosiale medier, samt planlegging, markedsføring og gjennomføring av et digitalt informasjonsmøte for søkere, arrangementet «Digital Open House».

Tabell 5: Total antall unike søkere samt antall kvalifiserte søkere per program (Noen søkere går igjen på flere program)

	Arkitektur	Design	Internasjonal Landskaps- arkitektur	Totalt
2022	434 søkere totalt	376 søkere total	242 søkere totalt	1052 søkere totalt
	281 kvalifiserte	273 kvalifiserte	155 kvalifiserte	709 kvalifiserte
2023	402 søkere totalt	342 søkere totalt	195 søkere totalt	937 søkere totalt
	139 kvalifiserte	91 kvalifiserte	63 kvalifiserte	293 kvalifiserte
2024	254 søkere totalt	188 søkere totalt	97 søkere totalt	539 søkere totalt
	132 kvalifiserte	118 kvalifiserte	48 kvalifiserte	298 kvalifiserte
Avvik fra 2023 til 2024	-37 %	-45 %	-50 %	-42,48%

Hentet fra FS-rapport 101.001.

Tallene i tabell 5 viser antall søkere som har registrert seg i søknadsportalen Søknadsweb på gitt studieprogram. Til opptaket 2024 var det en nedgang i søkertall til samtlige studieprogram, noe vi også ser tendenser til de siste årene. I 2023 ble det innført studieavgift for studenter med statsborgerskap utenfor EU, EØS og Sveits. Dette har rammet alle programmene, men spesielt i færre kvalifiserte søkere versus antall studieplasser for Internasjonal master i landskapsarkitektur. Ved den faglige gjennomgangen av søkerne setter instituttene opp en venteliste med de studentene som de anser som faglig kvalifisert. Ved internasjonal master i landskapsarkitektur ble samtlige studenter på ventelisten tilbudt studieplass ved årets opptak.

Tabell 6: Antall førsteprioritetssøkere per studieretning i master i design i 2024

År	Industridesign	Interaksjonsdesign	Tjenestedesign	Total
2024	103	134	112	349
2023	100	161	81	342
2022	109	171	96	376

Hentet fra FS-rapport 192.002

Tabell 6 viser antall førsteprioritetssøkere som har søkt til Master i design, fordelt på ulike søknadsalternativer. De fleste søkere til design har flere søknadsalternativer i sin søknad.

Studieavgift

Ved årets opptak ble to studenter tatt opp med studieavgift. De betalte 380 000 NOK før studiestart for studieåret 2024/2025. Summen justeres i tråd med prisindeksen. Med virkning fra våren 2025

Del 1 Felles

belastes studenter per semester i stedet for årlig. Fakturering per semester sikrer en ryddigere prosess ved eventuell forsinkelse i studieløpet, permisjon eller trekk av studierett.

Studieadministrasjonen samarbeider med andre universiteter og høyskoler for å etablere rutiner for studieavgiften. Felles studentsystem er ennå ikke tilstrekkelig utviklet for administrativ håndtering av studieavgift. Enkelte prosesser er fortsatt helt eller delvis manuelle.

Studenter med opptak

Den totale rammen for opptak til masternivå var 35, og endte med totalt 41 studenter.

Tabellen under viser hvor mange studenter som møtte til studiestart (totalt antall utsendte tilbud i parentes).

Tabell 7. Antall studenter med opptak til masternivå og antall tilbud utsendt, 2022– 2024

	2022	2023	2024
Master i arkitektur	15 (22)	14 (35)	15 (32)
Master i design	20 (32)	15 (34)	9 (15)
Internasjonal master i landskapsarkitektur	17 (27)	15 (26)	17 (30)
Sum	60 (81)	44 (95)	41 (77)

Fra FS-rapport 101.001 og interne arbeidsdokumenter.

AHO har tradisjonelt vært restriktiv med overbooking. Selv om Institutt for design skulle ta opp 5 studenter etter de omdisponerte 10 studieplasser til integrerte mastergrader, overbooket vi med fire studenter i tillegg. Dette var for å sikre at det ikke blir for få studenter i kullet, i tilfelle noen ikke møter til studiestart. For kunstneriske studieprogrammer i sektoren er det vanlig å gå langt ned på ventelisten. Etter at vi iverksatte tiltak for å unngå underforbruk av studieplasser, opplever Opptakskontoret noe mer forutsigbarhet i opptaket.

Tabell 8: Geografisk fordeling av søkere og tilbud

Land/Region	Antall søknader	Prosent	Antall studenter med tilbud	Prosent
Norge	73	19%	17	41%
Norden utenfor Norge	24	6%	6	15%
Europa for øvrig, inkludert Russland	114	30%	14	34%
Nord-Amerika	10	3%	1	2%
Sør-Amerika	4	1%	0	0%
Asia inkludert Tyrkia	139	37%	2	5%
Afrika inkludert Egypt	16	4%	1	2%
Oseania	0	0%	0	0%
TOTALT	380	100%	41	100%

Som en konsekvens av studieavgiften fyller AHO studieplassene med en større andel søkere fra Norge og Europa enn fra land utenfor EØS og Sveits. Mange av søkerne som må betale studieavgift, takker nei til tilbud om studieplass eller så oppfyller de ikke betingelsene for opptak.

Del 1 Felles

Mål for 24/25	Tiltak	Resultat
Avklare om vi kan fortsette innpassingsopptaket til 4. året på den integrerte mastergraden til arkitektur	Kontakte Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse	
Kvalitetssikre opptaksprosessen for betalende studenter (videreføre og revidere fra 2023)	Videreutvikle rutiner for krav om egenbetaling, med regler om hva summen dekker, utmeldingsfrister og eventuelt gebyrer.	
Kvalitetssikre studievelferden økonomisk for betalende studenter (videreføre og revidere fra 2023)	Vurdere og utarbeide refusjonsordning for løpende utgifter i forbindelse med semesteravgift, ekskursjoner, studiemateriell, etc.	

Erfaringsbaserte masterprogram

Opptak

Opptak til de erfaringsbaserte mastergradene på AHO foregår annethvert år. Opptaket foregår på høsten med studiestart i januar. Søkerne vurderes etter formelle krav og en faglig vurdering av relevant arbeidserfaring.

I 2024 har det ikke vært oppstart på erfaringsbaserte masterprogram, kun opptak til enkeltmoduler. Neste oppstart av erfaringsbaserte masterprogram er våren 2025, med søknadsfrist i november, 2024. Målene for studieåret 24/25 gjelder derfor for opptaket til oppstart i 2025.

Rapport fra 2023/2024

Mål for 23/24	Tiltak	Resultat
Tydeliggjøre krav om opptak til erfaringsbasert master og tilhørende enkeltmoduler for mer effektiv saksbehandling.	Opptaksrutiner skal nedsettes i EVU-arbeidsgruppa som skal opprettes på tvers av alle EVU programmer ved AHO.	
Ta i bruk EVU-web til opptak til enkeltmoduler.	AHO kan ikke bruke EVU-web for opptak til enkeltmoduler nå, fordi nødvendige systeminnstillinger i Felles studentsystem (FS) mangler. Studieadministrasjonen jobber med dette som et større prosjekt. Når det er på plass, vil vi vurdere om EVU-web er aktuelt.	

Mål for 2024/2025

Mål for 24/25	Tiltak	Resultat
Tydelig og konsistent kommunikasjon i rekruttering	Bruke "erfaringsbasert master" om programmene i all kommunikasjon	
AHO er konkurransedyktig med andre etter- og videreutdanningsmastere	Sammenligne opptaksperiodene med andre utdanningsinstitusjoner	

Læringskvalitet

Dette kvalitetsområdet belyser læringsmiljøet på alle nivåer av AHOs utdanningstilbud. Det skjer gjennom studentundersøkelser og programstyrets arbeid med utvikling av studieplan (curriculum) og ivaretagelse av studentenes læringsutbytte, gjennom for eksempel vurderingsordninger og internasjonaliseringsprosjekter.

Emneevalueringer

Emneevalueringer gjennomføres kvalitativt og kvantitativt på alle emner. Våren 2024 gjennomførte vi en pilot med forbedrede rutiner, redigerte spørsmål og mulighet for tilleggsspørsmål fra den enkelte lærer for sitt emne. Etter at emneansvarlig mottar studentenes evaluering skriver han/hun en emnerapport som oppsummerer studentenes tilbakemelding, sier noe om hva som kom ut av den muntlige midtveis evalueringen i klassen og sine egne perspektiver og evaluering av emnet. Hensikten er å gjøre emneevalueringene mer relevante for utvikling av emnet. Nye, forbedrede rutiner skal følges opp og gjøres godt kjent i hele organisasjonen.

Emneansvarlige sikrer gjennomføring i klassen på ønsket tidspunkt. Det etableres en tydelig tilbakemeldingssløyfe fra studentevalueringene til emne-ansvarliges rapport, via programstyret og tilbake til emneansvarlig og studentene. Resultater av eventuelle endringer i emnet vurderes neste gang emnet gjennomføres.

Studentene forstår hvorfor det er viktig å svare på emneevalueringen, og opplever at deres innspill blir tatt hensyn til. Emneansvarlig informerer om dette ved semesterstart. Vi arbeider for å utvikle en felles kultur blant studentene slik at de aktivt bidrar til å forbedre sine studier for hele studentfellesskapet.

Felles mål for 2024/2025

Mål for 24/25	Tiltak	Resultat
Emne-evalueringssprosess er vel kjent blant ansatte og studenter. Svarprosenten er vesentlig forbedret på alle AHOs studieprogrammer til et gjennomsnitt på 50%	Nye rutiner iverksettes og følges tett opp blant lærere, studenter og i programstyrene.	

Læringsmiljø

AHO jobber kontinuerlig med å videreutvikle studentenes læringsmiljø for å sikre trivsel og god læring.

Studieseksjonen ivaretar de formelle aspektene ved studiene ved AHO, og har også overordnet ansvar for samtlige lavterskelaktiviteter som bidrar til et godt læringsmiljø. Hvert studieprogram har en knyttet til seg en rådgiver som veileder studenter og fungerer som sekretariat inn i programstyret.

Del 1 Felles

Rådgiveren er involvert både i større, strategiske diskusjoner om studentoppfølging og læringsmiljø og i enkeltsaker som krever en-til-en-veiledning.

Studieseksjonens mål for 23/24

Mål for 23/24	Tiltak	Resultat
Alle studentene skal oppleve seg som en del av studiemiljøet Fremtidige arrangementer skal i større grad ha deltagelse av studenter på tvers av studieretninger og nasjonalitet.	Fortsette å tilby lavterskel arrangementer for studentene.	Vi har fortsatt å tilby lavterskel-arrangementer for alle studenter
	Internasjonalt kontor har egne arrangementer for internasjonale studenter	Vi har ikke lenger rene “internasjonale” arrangementer. Vi har arrangementer for masterstudenter. Unntak er særlig øremerkede tiltak som norskkurs. De diplomspeifikke arrangementene har samlet studentene på tvers av studieretninger.

Mål for studieseksjonen for 2024/2025

Mål for 24/25	Tiltak	Resultat
Alle studentene skal oppleve seg som en del av studiemiljøet ved AHO	Ha minst ett arrangement i måneden for studenter på tvers av studieretninger og nasjonalitet	
Opprette kontaktperson i studieseksjonen for Studentutvalget ved Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo (SAHO) Bistå med ressurser til et bærekraftig studentdemokrati		
Tilby relevante workshoper for studenter på masternivå		
Ha oppstartsmøter for hvert program ved starten av diplomsemester		

Diplomoppfølging

Studieadministrasjonen har hatt en tett oppfølging av diplomstudentene. Høsten 2023 ble diplomsiden lansert på AHOs nettsider. I starten av vårsemesteret 2024 hadde studierådgiverne oppstartsmøter for hvert program sammen med diplomansvarlig fra instituttene. I disse møtene ble det blant annet informert om viktige frister, arrangementer og hvordan bygge en god kultur på salen.

Høsten 2023 og våren 2024 arrangerte studieadministrasjonen diplomfrokost for alle diplomstudentene og andre sosiale arrangementer for å samle studentene på tvers av studieretninger og programmer. Våren 2024 arrangerte studieadministrasjonen for første gang kurs i presentasjonsteknikk for diplomstudentene.

Samarbeid med tillitsvalgte

Studierådgiverne og instituttlederne møter hvert semester tillitsvalgte på alle trinn. Tema for møtene er:

- Klassemiljøet
- Undervisning og veiledning
- Arbeidsmengde
- Kommunikasjonen/informasjon
- Andre aktuelle saker

De tillitsvalgte blir informert om sitt ansvar som bindeledd mellom studenter, lærere og ledelse ved instituttet og mellom studenter og studieadministrasjonen. Målet er åpen dialog mellom studentgruppen og AHO for å kunne ta opp saker på lavest mulig nivå så tidlig som mulig. Det utarbeides referat fra møtene, og alle parter holdes ansvarlige gjennom oppfølging i programstyret.

Studieseksjonen opplever tidvis at det er krevende å rekruttere tillitsvalgte fordi det er behov for så mange. Det ville vært hensiktsmessig å ha en representant pr kull, men med dagens studiemodell er ikke dette gjennomførbart. Vi forsøker også å rekruttere tillitsvalgte som kan sitte et helt studieår for økt kontinuitet.

Samarbeid med studentsamskipnaden i Oslo (SiO)

AHOs studenter har alle rettigheter til SiOs velferdstilbud, og studierådgivere har lav terskel for å henvise til SiO Helse under veiledninger. I tillegg er SiO representert ved studiestart og Verdensdagen for psykisk helse. Studierådgiverne ved AHO deltar på frokostseminarer i SiO Helses lokaler med jevne mellomrom gjennom året. Det gir oss oppdatert informasjon om SiOs tilbud og kompetanseheving knyttet til veilederrollen, læringsmiljø og ulike tiltak som kan innføres.

Samarbeid med Studentutvalget ved Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo (SAHO)

AHOs administrasjon har hatt et tett samarbeid med ledelse og styrende organer i SAHO.

Rektor og seksjonssjef for utdanning, forskning og formidling har gjennomført månedlige samarbeidsmøter der læringsmiljø og SAHOs fokusområder har vært tema. SAHO har i perioden ønsket å etablere et eget samlingssted for studentene på skolen. Overføring av skolens Pub fra administrasjonen til studentene har derfor vært et sentralt tema.

Del 1 Felles

SAHO har i perioden engasjert seg i Norsk studentorganisasjon (NSO). Dette har resultert i at flere studentpolitiske temaer er blitt satt på kartet. Det gjelder blant annet studentenes arbeidsbyrde og ønske om å engasjere seg i storpolitiske temaer som for eksempel konflikten på Gaza.

SAHO har samarbeidet med høyskolens studierådgiverteam om aktiviteter knyttet til mangfold og studentvelferd som blant annet har tatt for seg temaer som psykisk helse og et mer inkluderende AHO.

Rapport fra studieseksjonen for læringsmiljø 2023/2024

Mål for 23/24	Tiltak	Resultat
Synliggjøring av SiOs tilbud på Campus og i individuelle veiledninger	Tettere samarbeid med SiO Helse.	SiO deltar på institusjonsomgripende arrangementer gjennom året og har med det vært mer synlig
	Tettere samarbeid med Studentombudet	Tettere samarbeid er oppnådd
Kvalitetssikre studentinformasjon på nettsider	Opprette egen diplomside Kvalitetssikre studentinformasjon	Alle nettsider er gjennomgått i forbindelse med nye nettsider
Formidle informasjon om semesteraktiviteter for studentene på en bedre måte		Informasjon formidles fortsatt via e-post, noe som ikke alltid har så god effekt

Mål for studieseksjonens for læringsmiljø 2024/2025

Mål for 24/25	Tiltak	Resultat
AHO har et utvidet samarbeid med SiO og Studentombud	Samarbeid ved studiestart og på Verdensdagen for Psykisk helse. Invitere til temakvelder.	

Studiebarometeret 2023

Studiebarometeret er en årlig undersøkelse i regi av NOKUT (Nasjonalt organ for kvalitet i utdanning) som sendes ut til studenter på sitt 3. og 5. semester i utdanningsløpet, altså andre- og fjerdeårsstudenter. Studiebarometeret måler tilfredshet på programnivå, ikke bare for institusjonen som helhet.

Undersøkelsens hovedområder er:

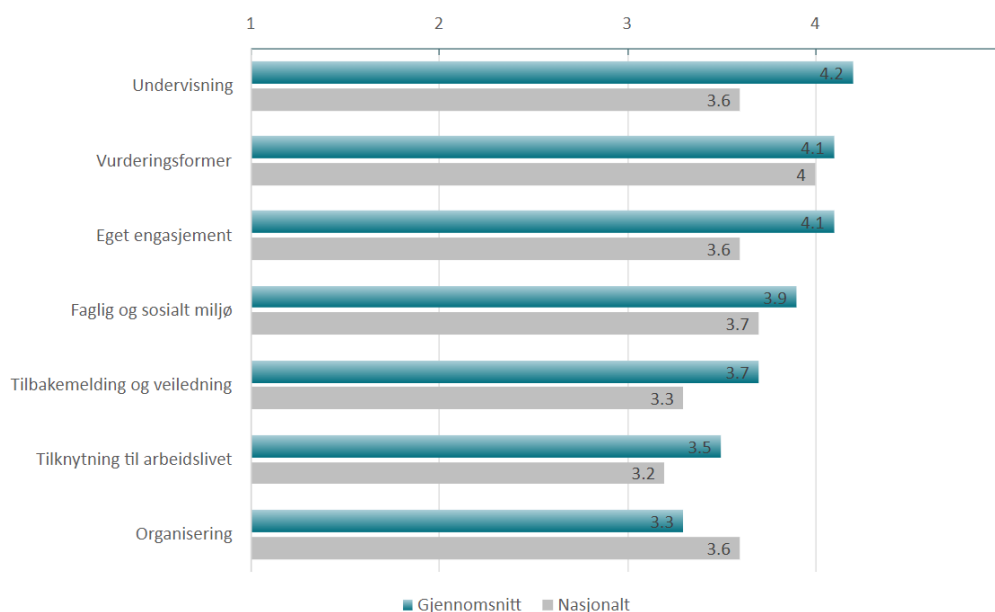
- Overordnet tilfredshet og arbeidslivsrelevans
- Undervisning, tilbakemelding og veiledning
- Vurderingsformer og organisering
- Faglig og sosialt læringsmiljø og eget engasjement

For første gang fikk AHO i 2023 tilstrekkelig antall respondenter til å lage rapport for samtlige studieprogrammer.

Totale antall svar fra AHO studenter

	Svarprosent	Antall spurte	Antall svar
Arkitektur	34 %	111	38
Landskapsarkitektur	60 %	25	15
Design (2-årig)	58 %	19	11
Design (5-årig)	72 %	85	61
Landskapsarkitektur (2-årig)	50 %	10	5
AHO	52%	250	130
Nasjonalt	40%	ca. 71 000	28 657

AHO sammenlignet med nasjonale resultater på hovedområder

Resultater per program:

	Landskaps arkitektur - master	Master i arkitektur	Master i design (2-årig)	Master i design (5-årig)	Total
Undervisning	4,1	4,2	3,8	4,2	4,2
Tilbakemelding og veiledning	3,8	4,1	3,7	3,5	3,7
Faglig og sosialt miljø	3,8	4,1	3,7	3,8	3,9
Organisering	3,4	3,6	3,0	3,1	3,3
Vurderingsformer	4,2	4,1	4,1	4,1	4,1
Eget engasjement	4,2	4,0	4,0	4,1	4,1
Tilknytning til arbeidslivet	3,6	3,4	3,6	3,5	3,5
Overordnet tilfredshet	4,3	4,4	3,9	4,1	4,2

De tre figurene er hentet fra Studiebarometeret AHO 2023

AHOs studenter er godt fornøyde og skårer totalt sett høyere enn nasjonalt snitt på alle målte dimensjoner med unntak av organisering. Vi antar at studentenes tilbakemelding på organisering av studiene henger sammen med vår pedagogiske modell med lange, sammenhengende studioemner, samt manglende system for timeplan og rom. AHO bruker Moodle som læringsplattform.

Del 1 Felles

I tillegg benytter høgskolens ansatte andre kommunikasjonsflater. Det kan bidra til at studiehverdagen er lite oversiktlig før undervisningen er i gang.

Rapportering fra 2023/2024

Mål for 23/24	Tiltak	Resultat
Øke svarprosenten	Synliggjøre utsendelsesperioden og undersøkelsen på Campus ved strategisk plassering av profileringsmateriell. Engasjere lærerne på de aktuelle kullene for å få opp engasjementet hos studentene. Sette av tid til å gjennomføre undersøkelsen i undervisningen.	I 2023 var svarprosenten på 52%. Dette er en betydelig økning fra 2022 da svarprosenten var på 22%.

Mål for 2024/2025

Mål for 24/25	Tiltak	
Svarprosent mellom 45 og 55%.	Synliggjøre Studiebarometeret gjennom profilering, lærersamarbeid og premiering	
Knytte oppfølging av resultatene fra Studiebarometeret til arbeid i programstyrene for spredning i organisasjonen.	Presentere resultatene fra Studiebarometeret per program til programstyrene. Basert på resultatene kan programstyrene drøfte tiltak, og legge en plan for gjennomføring av tiltak.	

Utteksling og internasjonal studentmobilitet

AHO har relativt høy grad av inn- og utveksling av studenter sammenlignet med resten av sektoren. Dette er svært viktig for studiekvaliteten og studentenes læringsutbytte.

AHO har utvekslingsavtaler med over 50 samarbeidsinstitusjoner verden over. I tillegg har vi to internasjonale mastergrader. Internasjonalt kontor, som er en del av studieseksjonen ved AHO, veileder studenter som både reiser ut og som kommer til AHO. Internasjonalt kontor har blant annet administrativt ansvar ved opprettelse og håndtering av avtaler, stipendutbetalinger, innpassing av studiepoeng og samarbeid med fagmiljøene i spørsmål knyttet til internasjonalisering.

Rapportering fra 2023/2024

Mål for 23/24	Tiltak	Resultat
Besøke flere partnerskoler for å sikre kvalitet og hente inn informasjon	Revidere reiseplan Planlegge og gjennomføre reiser	Besøk til eksisterende og mulige samarbeidspartnere i Storbritannia, Irland og Portugal med Institutt for design.
Ha en oppdatert og relevant utvekslingsavtaleportefølje med gode og gjensidige utvekslingsavtaler.	Formalisere innføring av halvårlige gjennomganger av avtaleportefølje i programstyrene, i forkant av informasjonsmøter om utveksling.	Bedre kvalitetssikring av avtaleportefølje i forkant av informasjonsmøter om utveksling.
Fornye eksisterende Erasmus+ avtaler digitalt i tråd med føringer fra Erasmus+ programmet.	Fortsette å følge planen for ferdigstilling av fornyelse av eksisterende Erasmus+ avtaler digitalt.	Over 50% av eksisterende Erasmus+ avtaler foreligger digitalt.
Ha bedre spredning av resultater av utveksling, både for studenter og ansatte, i form av informasjonsmøter, presentasjoner og studentrapporter på nettsidene.	Iverksette nye rutiner som bedre sikrer at alle som reiser på utveksling leverer en presentasjon som viser utvekslingsopplevelsen i forhold til gitte relevante kriterier og plan for oppfølging av spørreundersøkelser etter utveksling og presentasjoner.	Tiltakene ble ikke iverksatt i 2023-2024. Målet om bedre spredning av resultater videreføres til 2024-2025.
Ha et godt samarbeid med SAHO og SAHOs internasjonale representanter.	Gjeninnføre månedlige møter med internasjonale representanter i SAHO.	En vesentlig økning i aktiviteter med internasjonal profil som er åpne for alle studenter. Større grad av inkludering av internasjonale studenter.
Innføre mekanismer for å sikre at antall reiser er godt begrunnet og transparent og behandles likeverdig på alle studieprogrammene.	Gjennomføre en kartlegging av reiser på alle studieprogram med pedagogisk og sosial begrunnelse.	Tiltaket er påbegynt.

Mål for 2024/2025

Mål 24/25	Tiltak	Resultater
AHO har relevante og attraktive utvekslingsavtaler tilpasset våre fagområder og studentmasse.	Kvalitetssikre og vurdere AHOs utvekslingsavtaler gjennom å besøke flere partnerskole, med søkelys på informasjonsinnhenting og kvaliteten på spesifikke fagområder.	
Ferdigstille fornyelse av resterende eksisterende Erasmus+ avtaler digitalt.	Fortsette å følge planen for ferdigstilling av fornyelse av eksisterende Erasmus+ avtaler digitalt.	
Bedre formidling av resultater av utveksling, både for studenter og ansatte	Iverksette nye rutiner	
Ha et godt system for hjemkomst	Ytterligere systematisere og standardisere prosedyrene ved hjemkomst.	

Tall for studentmobilitet 2023/2024

	Høst 23	Vår 24
Utreisende		
Arkitektur	30 (inkluderer også helårsutveksling)	23 (inkluderer også helårsutveksling)
Design	21	10
Landskapsarkitektur	2	0
Innreisende		
Arkitektur	28 (inkluderer også helårsutveksling)	18
Design	13	8
Landskapsarkitektur	4	3

Antallet inn- og utreisende studenter er forholdsvis likt. Det er en uttalt målsetning med utvekslingsavtalene. AHO har egen fadderordning og egen studieveileder for internasjonale studenter og tilbyr alle emner på masternivå på engelsk.

Resultatkvalitet

Kandidatproduksjon

Registrerte studenter

År	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Studenter totalt	670	726	797	808	829	844
Studenter på femårige master	580	575	658	650	675	648
Prosent stryk	2,09	2,53	2,18	1,35	2,17	2

Kilde: DBH

Uteksaminerte kandidater

	Høst 23	Vår 24	Totalt antall kandidater
Master i arkitektur	37	15	52
Master i design	6	35	41
Master i landskapsarkitektur	4	13	17
Erfaringsbasert master i urbanisme	4	3	7
Erfaringsbasert master i arkitekturvern	5	4	9
Erfaringsbasert master i systemorientert design	–	14	14

Kilde: FS568.001

Gjennomføring

Normert studieprogresjon for våre ordinære studieprogrammer er 60 studiepoeng pr studieår og fullføring på 5 og 5,5 år for henholdsvis master i design og master i arkitektur. Master i landskapsarkitektur avslutter graden ved UiT og er ikke med i denne oversikten.

Sammenligner vi antall uteksaminerte kandidater med antall studieplasser, ser vi at for få studenter gjennomfører på normert tid. I tabellene under settes tallene over i sammenheng med år for opptak. Det ligger ingen automatikk i at de som tar eksamen etter 5 eller 5,5 år er de samme som begynte for 5 eller 5,5 år sida.

Arkitektur

Oppstartsår	Møtt til studiestart	Antall kandidater etter 5.5 år	Antall kandidater etter 6 år
2018	66	37	15
2019	66	39	39

Design

Oppstartsår	Møtt til studiestart	Antall kandidater etter 5 år	Antall kandidater etter 5,5 år
2018	30	34	6
2019	32	35	14

Studenter i høyere utdanning har rett til permisjon under studiene under visse forutsetninger. Ved AHO er det svært vanlig at studenter på masternivå søker om permisjon fordi de ønsker seg et praksisopphold i en relevant bedrift. Det forsinker gjennomføring av studiene og påvirker AHOs gjennomføringstall negativt. På tross av det, kan det være gode faglige grunner til å ta et praksissemester eller praksisår i løpet av studietiden, og lærere oppfordrer ofte studenter til å gjøre det. En fremtidig løsning på denne utfordringen kan være å innlemme praksissemester som et valg på masternivå, på linje med utvekslingsopphold eller et semester med emner.

Studieseksjonen fortsetter arbeidet med å sørge for at grunnlagsdata er korrekt, ved for eksempel å luke ut “sovende” studenter med aktiv studierett som ikke har blitt avsluttet og inndra studieretter på grunn av manglende studieprogresjon.

Det har ikke blitt gjennomført noen kandidatundersøkelse i 2023/2024. Det skyldes pågående arbeid med omverdensanalyse, utvikling av et nytt spørsmålsbatteri og tiltak for å øke svarprosenten.

For mer spesifikk informasjon om arbeidslivsrelevans og grad av sysselsetting av våre kandidater, se de enkelte programmene.

Del 2

Master i arkitektur

Master i arkitektur

Introduksjon

AHO's Master i arkitektur gir studentene en sammensatt kompetanse i tråd med arkitekturprofesjonens viktige og mangfoldige arbeidsområder. Arkitekturstudiet er bygget på studio-modellen, der forskningsbasert og praksisbasert undervisning integreres i prosjektarbeid. Fordypnings-emnene støtter og supplerer studio-emnene. Programmets kjerne er formgivning og prosjektering i oppgaver som tar opp og behandler samfunnsbehov og -utfordringer. Undervisningen styrkes av læreres praksis, og forskning tilfører dybde og innsikt til studentenes analysearbeid, oppgaveløsning og formidling.

Arkitekturprogrammet har en rekke faste emner, som stadig videreutvikles. I tillegg kommer nye emner til, ut fra relevans og nye faglige behov. De senere år har mange emner hatt en faglig dreining mot ulike bærekrafttemaer, med vekt på transformasjon, sirkulær materialøkonomi og -teknologi og redusert energi-, ressurs- og arealbruk.

Vårt sterke forskningsmiljø innen historie gir vesentlige bidrag til undervisningen, og har også tatt hovedansvar i oppbyggingen av skolens tverrfaglige Examen facultatum (Ex. Fac)-kurs. I tillegg bygges internasjonalt samarbeid innen miljøhumaniora, arkitekturpedagogikk og dagslys.

I urbanismefaget behandles sammenhenger mellom kultur, natur og klimaendringer i by- og stedsutvikling, med særlig interesse for utviklingen av ressurser og arealbruk i arktiske områder. Programstyret peker på boligutvikling, alternativ profesjonskunnskap samt digitalisering og kunstig intelligens som temaer for kommende emneutvikling.

Siden omorganiseringen i 2021 har Institutt for arkitektur hatt en vekslende ledelse og ramme for undervisning og forskning. Dette har likevel ikke gått ut over det faglige arbeidet, som bygger på en læringskultur med lange tradisjoner og stadig fornyelse. Med ny instituttleder og instituttkoordinator får vitenskapelig ansatte et mer stabilt utgangspunkt for strategisk utvikling og forventete økonomiske kutt, slik at studiekvaliteten kan sikres.

Rammekvalitet

Fagmiljøet ved Institutt for arkitektur for 2023/2024

Stillingsprosent	Universitetslektor	Førsteamanuensis	Professor	Stipendiat	Total
Total ansatte	22	11	15	7	55
20% stilling			3		
30% stilling	3				
40% stilling	1	1*			
50% stilling	15	4			
60% stilling				1*	
80% stilling		1 (amanuensis)			
90% stilling	1				
100% stilling	2	5	12	7	
Total årsverk	11,7	8,6	12,6	7,6	39,5

Oversikt over ansatte inkluderer ikke instituttleder eller instituttkoordinator.

Totalt antall årsverk for professor-, førsteamanuensis- og universitetslektorstillinger er 32,9.

I tillegg har instituttet åtte stipendiater, hvorav fem bidrar til undervisningen.

Institutt for arkitektur har tre faggrupper med ulik kompetanseprofil: Historie og transformasjon har en stor andel professor- og førstestillinger med doktorgrad, tung veilederkompetanse og mange stipendiater, mens Byggekunst og Teknologi og praksis har mange universitetslektorer i 50% stillinger, færre professorer og knapphet på kapasitet til doktorgradsveiledning. Faggruppene utfyller hverandre og dekker ulike deler av studieprogrammet på alle trinn. Dagens gruppeinndeling reflekterer i for liten grad nye arbeidsområder og strategiske prioriteringer, og dekker heller ikke behovene for en helhetlig instituttledelse med hensiktsmessig ansvarsfordeling. Høgskolen vil gjennom en ny instituttstruktur styrke ledelse, arbeidet med program- og studiekvalitet, kommunikasjon og strategisk utvikling. En ny økonomimodell vil sikre bedre styring.

AHO har for liten kapasitet innen rådgivende ingeniører i byggteknologi og bygningsfysikk.

Lokaler og utstyr

AHO har fremragende verkstedsfasiliteter og store velegnete studioarealer der studentene har egne plasser slik de kan utvikle prosjekter med modeller og andre verktøy. Det er behov for bedre tilrettelegging for seminarer, forelesninger og gjennomganger i salene. Det innebærer blant annet tiltak for å redusere åpenhet og lydsmitte mellom ulike kurs og klasser. Forbedringer knyttet til lysforhold, innelima og akustikk vil inngå i igangsatt campusutviklingsprosjekt med planlagt fortetting i arealene. For studioer i leide lokaler i Akersbakken er avstanden til verkstedene utfordrende. En samling av studentene i hovedbygget vil styrke samhandling og felles studiemiljø.

Undervisning og vitenskapelig arbeid er avhengig av en velfungerende drift og administrativ støtte, effektive og systemer og god kommunikasjon. Det er behov for en bedre digital virksomhetsarkitektur basert på en tydeligere struktur med avklarte prosesser.

I forkant av en IKT-strategi bør det kartlegges hvordan den digitale utviklingen endrer høgskolens behov for IKT-utstyr, datamaskiner og lisenser til studenter og ansatte, inkludert maskiner som kan behandle større datamengder og tynge prosesser. Digital tegning er en viktig del av våre fag, og trenger egne lokaler.

Inntakskvalitet

Master i arkitektur har fortsatt stor søkning, men noe synkende i en tid med utfordrende arbeidsmarked for arkitekter. Gjennom opptaket kan det se ut som om vi får en overvekt av kvinner og ellers for lite mangfold. På kort sikt vil vi aktivt utforme opptaksprøver og opptak for å unngå at form og innhold bidrar til en slik tendens. Videre vil vi følge utviklingstrekkene med analyser over tid, og sette inn tiltak i tråd med innsikt i årsakene til skjev representasjon.

Det er økende søkning til vår viderutdanningsmaster i arkitekturvern, noe som kan skyldes samme arbeidsmarkedskonjunkturer som ved hovedopptaket.

Læringskvalitet

Overordnet mål:

Våre studenter går ut av AHO med høy og relevant kompetanse, godt rustet for fremtidens faglige utvikling og arbeidsmarked.

I 2024 gjennomførte AHO en internevaluering av grunnkursene. Evalueringen dokumenterte svært god undervisningskvalitet, men pekte også på behov for bedre samarbeid og samordning mellom de tre studieårene. Institutt for arkitektur har ansvar for de to første studieårene, mens Institutt for urbanisme og landskap driver studio-kursene på tredje år.

På masternivå er det også et potensial i et nærmere samarbeid mellom institutter og faggrupper i planleggingen av masteremner. Arkitekturprogrammet berikes av landskapsarkitekturprogrammet, og samarbeidet mellom lærerne er økende.

Våre studenter har store valgmuligheter på masternivået. Dette gjør individuell tilpasning mulig, men må ikke hindre faglig konsentrasjon og studieprogresjon fram mot diplom.

Det viktigste kommende tiltaket for studiekvalitet i arkitekturprogrammet er en periodisk programevaluering våren 2025. Denne vil danne utgangspunkt for videre utvikling. I mellomtiden videreføres løpende arbeid med studiekvalitet.

Helhet, sammenheng og læringsutbytte i studieprogrammet

Rapport fra 2023/2024

Mål for 23/24	Tiltak	Resultat
Skape større forutsigbarhet i emnetilbudet innenfor rammene av studiemodellen.	Planlegge mastertilbudet med 2-årshorisont fremfor semesterhorisont.	Arbeidet med sammenheng, retning og progresjon i masterforløpet er påbegynt. Mange studenter har en klar plan, men kurstilbud er fremdeles basert valg av og opptak til masteremner per semester.
Etablere tydeligere beskrivelser for både læringsmål og -utbytte.	Sørge for en enhetlig fremstilling av læringsutbyttebeskrivelser og vurderingsformer i samarbeid med studieadministrasjonen.	Læringsmål og læringsutbytte er tydeliggjort og samordnet for alle grunnkurs. På masternivå er kvaliteten på læringsmål og -utbytte forbedret, men det finnes fremdeles en del variasjon. For 2024/2025 bør det jobbes videre med mer enhetlige mål innen ulike kurskategorier.
Utvikle et tverrfaglig program i takt med forhold knyttet til det grønne skiftet og de mange samfunnsutfordringer nåtiden presenterer, og fremtiden bringer.		Masterprogrammet i arkitektur har utviklet seg med tydeligere bærekraftperspektiver og adresserer ulike samfunnsutfordringer. Kursene tar for seg alt fra psykisk helse til økologiske eller geopolitiske temaer. Dette viser seg i studentenes arbeider, som i høy grad stiller relevante spørsmål og gir nytenkende svar ut fra grundige studier. Nye samarbeid på tvers av fagområder gir flere perspektiver.
Styrke koblingen mellom studio, prediplom, programmet og diplomarbeidet.	Programstyret oppnevner en faglig diplomkoordinator som sammen med en dedikert rådgiver fra studieadministrasjonen står ansvarlig for all kommunikasjon til og fra diplomstudentene, diplomveiledere og diplomsensorer.	Diplomkoordinatorfunksjonen er etablert, men det har vært utskifting i rollen. Det er fortsatt behov for bedre kontinuitet mellom masterkurs, pre-diplom og diplom.

Mål for 2024/2025:

Mål for 24/25	Tiltak	Resultat
Styrket sammenheng, kontinuitet og progresjon i grunnundervisningen	Felles programutvikling for 1., 2. og 3. året.	
Urbanisme er bedre integrert i helhetlig programutvikling og kursplanlegging	Prosessutvikling for inkludering av faggruppen urbanisme i arkitekturinstituttledelsens og programstyrets helhetlige emneplaner	
Det undervises i sentrale fellesfag/støttefag gjennom hele studieforløpet.	Videreutvikling av fellesfag (konstruksjon/bygningsfysikk, analog tegning, digital tegning/digitale prosesser, historie) gjennom hele arkitekturprogrammet, også som fordypningskurs på masternivå.	
Studentene går ut med bedre profesjonskunnskap og kompetanse for flere arkitektroller.	Utvikle et profesjons-/yrkesforberedende seminarkurs. (Kurset bygger videre på dagens profesjonskurs på grunnkursnivå, som flyttes fra 2. til 3. år.)	
Masterprogrammet gir studentene mulighet til å planlegge et sammenhengende masterløp med tydelig faglig profil.	Programutvikling for helhetlige masterløp med god progresjon fram mot diplom, god veiledning og kursopptak som støtter studentenes valg. Programmet må fortsatt sikre fleksibilitet og sammensatte studier.	

Ansvar for de ulike tiltakene plasseres i tråd med ny instituttstruktur.

Emneevalueringer

Rapport fra 2023/2024

Mål for 23/24	Tiltak	Resultat
Programmenes emner blir evaluert kvalitativt og systematisk, og evalueringene bidrar til stadig forbedring.	Emneevalueringene skal evalueres.	Felles spørsmål for emneevalueringer ved AHO er etablert, og klarspråk er ivarettatt.
	Tidspunktet for evalueringer må fastsettes.	Lærere melder inn tidspunkt for emneevaluering.
	Det utvikles en prosedyre for tilbakemeldinger fra programstyret til både emneansvarlig og studenter.	Pilot er gjennomført våren 2024 og skal videreutvikles og iverksettes i neste periode.

Mål for 2024/2025

Mål for 24/25	Tiltak	Resultat
Programmenes emner blir systematisk evaluert kvalitativt og kvantitativt, og evalueringene bidrar til stadig forbedring. Økt svarprosent på emneevalueringer til minimum 50%	Emneansvarlige sikrer gjennomføring i klassen på ønsket tidspunkt. Det etableres en tydelig tilbakemeldingssløyfe fra studentevalueringene til emne-ansvarliges rapport, via programstyret og tilbake til emneansvarlig og studentene. Resultater av eventuelle endringer i emnet vurderes neste gang emnet gjennomføres.	

Veiledning, undervisnings- og vurderingsformer

Rapport fra 2023/2024

Mål for 23/24	Tiltak	Resultat
Programstyret skal utvikle og vurdere nye og eksisterende vurderingsformer.	Faggruppeansvarlige settes på som arbeidsgruppe til å forberede materialet og data til å vurdere eksisterende/endrete veilednings og vurderingsrutiner. Programstyret skal fatte strategiske vedtak i løpet av perioden 2023/2024.	Tiltaket er delvis igangsatt, men ikke gjennomført. En arbeidsgruppe under PS bes om å fullføre.

Mål for 2024/2025

Mål for 24/25	Tiltak	Resultat
Våre vurderingsformer er enhetlige innenfor ulike kurskategorier, kvalitetssikret, forståelige og rettferdige.	En arbeidsgruppe under PS, inkl. studieadministrasjon, viderefører arbeid fra 2023/2024. Programstyret skal vurdere, utvikle og beslutte oppdaterte vurderingsformer i løpet av våren 2025.	
Vi evner å justere våre undervisningsformer og veiledningspraksis til en strammere økonomi.	Emneansvarlige utarbeider en ressursmatrise som dokumenterer hvordan tid, fagressurser og kursbudsjett disponeres innenfor rammen, med tydelige kvalitative vurderinger av hva som gir mest nytte og verdi i forhold til kostnad.	
Diplomgjennomgåelsene blir en viktig læringsarena for alle ved AHO. Indikator: Økt publikum	Læringsinnhold formidles. Emneansvarlige oppfordrer studenter til å delta. Det vurderes om strømming bør avvikles og om parallelle sesjoner kan unngås.	

○

FoU i utdanningene

Rapport fra 2023/2024

Mål for 23/24	Tiltak	Resultat
Opprettholde viktigheten av å ha forskningsbasert undervisning som legger til rette for at studentene føler seg involvert og ser relevansen i undervisningen, samtidig som man innser at dette kan innebære en viss treghet, blant annet i muligheter for rapportering av forskningsresultat.	Det utnevnes en arbeidsgruppe som forbereder forslag til ulike seminarer som er avsatt til overnevnte diskusjon. Første seminarer avholdes før ny instituttleder for arkitektur tiltrer mars 2024.	Vår undervisning er basert på forskning, kunstnerisk utviklingsarbeid og praksis, avhengig av emne og læringsmål. Instituttet må fortsatt styrke forskningen, dokumentasjonen av denne, og dokumentasjonen av hvordan forskningen brukes pedagogisk.

Mål for 2024/2025

Mål for 24/25	Tiltak	Resultat
Instituttet har etablert tydelige forskningstema og forskergrupper, beskrevet deres bidrag til undervisningen, og utarbeidet en handlingsplan for forskning og ekstern finansiering.	På bakgrunn av AHOs forskningsstrategi og en kartlegging av dagens forskningsaktivitet, defineres en handlingsplan for arkitekturforskning med tydelige satsninger, forskergrupper og sentre.	
Kunstnerisk utviklingsarbeid ved Institutt for arkitektur er kartlagt.	Systematisk registrering/dokumentasjon av praksisbasert forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid i tråd med Nor-Cam/KU-Cam-veileder samt vurdering av samlet innsats.	

Internasjonalisering

Rapport fra 2023/2024

Mål for 23/24	Tiltak	Resultat
AHO skal utforme en form for felles reisepolicy. Denne vil ha konsekvenser for internasjonaliseringsarbeidet, og programstyret for arkitektur vil derfor å diskutere problemstillinger rundt dette.	Programstyret utvikler rutiner i tråd med målene.	AHOs reisepolicy er så langt generell for alle typer reiser. Det må utarbeides en egen policy for studieekskursjoner. Begge må utarbeides på nytt ut fra nye økonomiske rammebetingelser.
Studieekskursjoner skal ha artikulerte og relevante læringsmål, samt at de skal samsvare med innholdet i hele programmet og studentenes studieløp. Programmet har allerede en betydelig andel av internasjonale lærekrefter engasjert i undervisnings- og forskningsarbeidet.		Studieturer har i høy grad definerte mål i tråd med læringsmål, nedfelt i emnebeskrivelsene. Internasjonale lærerkrefter og ekskursjoner bidrar på ulike måter til et internasjonalt orientert og faglig relevant studium.
Utvekslingsavtalene bør gjennomgås på ny. Under pandemien falt en god del av slike avtaler bort og trenger dermed eventuelt å fornyes.		Instituttet jobber med dette i samarbeid med internasjonalt kontor (se del 1)
Programmet ønsker også i større grad å se på samarbeid / utveksling med nasjonale og internasjonale minoriteter.		Instituttet følger opp mulige samarbeidspartnere.

Mål for 2024/2025

Mål for 24/25	Tiltak	Resultat
Internasjonalt samarbeid er kartlagt, evaluert og prioritert	Institutt for arkitektur går gjennom sine internasjonale relasjoner, og vurderer disse i sammenheng med høgskolens strategi.	
AHO har redusert sine reisekostnader i tråd med kuttplan.	Der utarbeides en reisepolicy for studieekskursjoner ved instituttene, med klare rammer og prioriteringer basert på reisenes betydning for læring og læringsmål i forhold til kostnad.	
Et gjesteforelesningsprogram er gjenopprettet	En arbeidsgruppe på tvers av instituttene utarbeider en plan for gjesteforelesninger, gjerne i samarbeid med andre aktører. Gjesteforelesninger inngår i AHOs 80-årsjubileum 2025.	
Arkitekturprogrammet har vurdert hvordan vi i kan møte studentenes innspill om en mindre ensidig «vestlig» orientert undervisning.	Diskusjon i programstyret. Kartlegging av kompetanse på ikke-vestlig arkitektur ved AHO og i høgskolens nettverk. Plan for faglig utvikling og kurselementer med ikke-vestlige perspektiver eller diskusjoner om dette.	

Resultatkvalitet

Kandidatproduksjon

Se Del 1

Arbeidslivsrelevans og kandidatundersøkelser

Rapport fra 2023/2024

Mål for 23/24	Tiltak	Resultat
Programstyret skal se på karrierevalg som fremtidige undervisningsmoduler implementert tidlig i grunnundervisningen og senere i form av FoU-styrte fordypningsemner i masterundervisningen.	Samtaler i dette henseende er allerede satt i gang både med NAL og ulike andre relevante interesse- og profesjonsorganisasjoner. Pilotprosjekter i form av dagsseminarer skal testes ut i løpet av innværende periode.	En karriererettet undervisningsmodul - profesjonskurs - er etablert som ledd i grunnundervisningen i samarbeid med NAL. Mange FOU-baserte studio- og fordypningskurs er karriererelevante. Det er ikke testet ut dagsseminarer. Det finnes mye empiri om relevansen av arkitekters kjernekompetanse, men lite forskning om arkitekters karriereveier eller hvilke andre former for kunnskap arkitekter har størst behov for og nytte av. I 2024 ble det tatt initiativ til å gjøre en omverdensanalyse, der det vil fremkomme hva arbeidsgivere etterspør hos nyutdannede arkitekter. Denne vil gi indikatorer for videre utvikling av karriererelevante fordypningsemner.

Mål for 2024/2025

Mål for 24/25	Tiltak	Resultat
Arkitekturprogrammet er videreutviklet med økt forståelse for arbeidsgiveres, bransjens og samfunnets kompetansebehov.	Periodisk programevaluering vurderer relevans, innhold og kvalitet i utdanningen, sett i lys av arbeidsmarkedets innspill, og eventuelle nye kompetansbehov følges opp av programstyret.	
Økt samarbeid og utveksling med arbeidsliv.	Arrangementer med arbeidslivets deltakelse, bl.a. i diplomutstilling, karrieredager, bransjetreff, etc.	

Del 3

Master i design

Master i design (5 og 2-årig)

Introduksjon

Institutt for design har ansvar for den integrerte 5-årige Master i design og den 2-årige internasjonale Master i design.

Instituttet er midt i en større omstillingsprosess. Instituttet fikk 30 ekstra studieplasser i revidert statsbudsjett våren 2020 (såkalte koronaplasser). Det var naturlig for instituttet å benytte anledningen til å se på studiemodellen når antallet studenter ville dobles. Den nye studiemodellen la til rette for det økte studenttallet samtidig som analysen indikerte at det var behov for en større fordypning innenfor de tre hovedfagområdene; interaksjonsdesign, tjenstedesign og industridesign. Den nye modellen ble innført for kullet som ble tatt opp i 2021.

Da de 30 ekstra studieplassene ble trukket tilbake i statsbudsjettet for 2023, ble det igangsatt en ny omstilling hvor den nye studiemodellen skulle tilpasses de nye, lavere studenttallene. Denne omstillingen er instituttet nå godt i gang med. Instituttet har observert at den nye studiemodellen, med større fordypning har gitt en merkbar styrking av kvalitet på læringsutbyttet innenfor alle tre fagretninger.

Instituttet er opptatt av å videreføre de positive grepene som den nye situasjonen har medført i en ny, revidert studiemodell. Utfordringen for instituttet er består først og fremst i å gjennomføre en nedbemanningsprosess hvor de ansatte blir ivaretatt på en god måte samtidig som den høy kvalitet på undervisning, forskning og formidling opprettholdes og videreutvikles.

Rammekvalitet

Institutt for design er organisert i fire faggrupper; tjenstedesign, interaksjonsdesign, industridesign og systemorientert design. Studiet er profesjonsorientert. Det innebærer at en stor del av lærerstaben kommer fra praksis og er i praksis (deltidsstillinger). Det er en utfordring å få til en god balanse mellom praksiskompetanse og mer akademisk kompetanse. Det vil også være et behov for en balanse mellom førstestillinger og universitetslektorer. Alle faggruppene har veilederkompetanse på doktorgradsnivå, men de er få og sårbart i forhold til behovet.

Fagmiljø ved Institutt for design

Stillingsprosent	Universitetslektor	Førsteamanuensis	Professor	Stipendiater	Totalt
Totalt ansatte	14	16	9	9	48
20% stilling	1		2		3
25% stilling	4				4
30% stilling			1		1
40% stilling			2		2
50% stilling	2	1			3
70% stilling	2				2
80% stilling	1				1
100% stilling	4	13	6	9	32
Totalt årsverk	8,4	13,9	7,5	9	38,8

Oversikt over ansatte inkluderer ikke instituttleder eller instituttkoordinator.

Lokaler / Campus

Designstudentene har forskjellige behov for spesialiserte lokaler. Industriedesign benytter de klassiske verkstedene (tre, metall, plast), mens interaksjonsdesign har behov for digitale verksteder for uttesting av elektronikk og lignende. Tjenestedesign benytter store veggflater til opphenging av tjenestereiser og samhandlingsøvelser.

AHO har lokalene, men det er til tider stort press på disse. Det kan være behov for å diskutere om det vil være behov for en mer detaljert time/romplan.

Avstanden fra de lokalene i Akersbakken til hovedcampus ansees som et problem blant studentene.

Inntakskvalitet

Det har vært en stabil økning i søknadstallene til design. Når det gjelder gjennomføring av opptaksprosessen vises det til rapport fra opptakskomiteen i vedlegget.

Det bør gjennomføres en analyse og en påfølgende diskusjon om hvorvidt en ren digital opptaksprøve har vært vellykket. Hovedspørsmålene bør være om tilfanget av søkere har blitt bredere takket være digitale prøver, men også om digitale prøver er problematiske med tanke på bruk av blant annet kunstig intelligens (KI).

Læringskvalitet

De to første studieårene er felles. Det er en tett kontakt mellom semestrene slik at kunnskap om læringsmiljø, eventuelle utfordringer og læringsoppnåelse deles. Det gis tett oppfølging på kursene, muntlige tilbakemeldinger som i stor grad søker å være konstruktive og positive, og med en mer utdypende skriftlig tilbakemelding i løpet av semesteret.

Kursene bemannes av faggruppene som også utvikler kursene. Fornyelse drives frem av forskjellige samarbeidspartnere, tilbakemeldinger fra sensorer, samarbeidspartnere, studenter og lærere.

Kursenes kvalitative utbytte vurderes av faggruppen, men også av programstyret og instituttets øvrige ansatte ved semesteravslutninger.

Omstillingen som er beskrevet i innledningen, gjør det ekstra viktig å sørge for at studentene i de forskjellige årskursene får en riktig progresjon gjennom studiet, selv om kursene vil endre seg noe underveis i omstillingsprosessen. Dette gjelder særlig studenter fra gammel studiemodell som tar permisjon eller og kommer tilbake til den nye studiemodellen.

Helhet, sammenheng og læringsutbytter i studieprogrammene

Rapport fra 2023/2024

Mål for 23/24	Tiltak	Resultat
Iverksette emner i studiemodell på masteremnene.	Masteremnebeskrivelsene må gjennomgå spesielt nøye i programstyret slik at endringene utført i grunnundervisningen blir tatt hensyn til. Ansvar: Programstyret	Samtlige masterkurs er nå endret/oppgradert for å adressere de endringene som ble gjort i grunnundervisningen. Noe av læringsmålene er tatt ut siden de nå dekkes i grunnundervisningen. Nye er tatt inn, alt i alt er nivået på masterkursene høyere og gir en større fordypning

Mål for 2024/2025

Mål for 24/25	Tiltak	Resultat
Fullt ut implementere det nye masterprogrammet, i tråd med studiemodellen som ble startet opp i 2021	Programstyret vurderer om endringene som er gjort er i henhold til den nye studiemodellen, mao, er det gjennomført faktiske endringer både i kursbeskrivelsene og i gjennomføringen av kursene. Særlig fokus på at tidligere innhold nå er overført til grunnutdanningen. Ansvar: Programstyret	

Emneevalueringer

Rapport fra 2023/2024

Mål for 23/24	Tiltak	Resultat
Øke svarprosenten på evalueringene.	Ta læring av hvordan de valgbare emnene gjennomfører emneevalueringer.	Det er fortsatt for lav svarprosent.
Spørsmålene i evalueringene må konkretiseres.	Evalueringskjemaene blir gjennomgått på nytt slik at differensieringen mellom svaralternativene blir klarere.	Spørreskjemaene er endret, det er også laget en rutine hvor emnensvarlig må skrive en kort rapport som svarer ut innspill/utfordringer oppgitt i studentevalueringene. Dette ble innført våren 2024
Bærekraft må ha en tydeligere tilstedeværelse i emnene.	Emnebeskrivelsene må konkretiseres.	Bærekraft har blitt tydeliggjort i kursbeskrivelsene. Fagområdene har gjennomført egne bærekraft seminar.

Mål for 2024/2025

Mål for 24/25	Tiltak	Resultat
Programmenes emner blir systematisk evaluert kvalitativt og kvantitativt, og evalueringene bidrar til stadig forbedring. Økt svarprosent på emneevalueringer til minimum 50%	Emneansvarlige sikrer gjennomføring i klassen på ønsket tidspunkt. Det etableres en tydelig tilbakemeldingssløye fra studentevalueringene til emne-ansvarliges rapport, via programstyret og tilbake til emneansvarlig og studentene. Resultater av eventuelle endringer i emnet vurderes neste gang emnet gjennomføres.	

Veiledning, undervisnings- og vurderingsformer

Rapport fra 2023/2024

Mål for 23/24	Tiltak	Resultat
Utrede bruken av karakterer.	Skaffe underlag for hvilke muligheter vi har til å avvikle bruken av karakterer, avhengig av hvordan dette går, enten starte en prosessor å avvikle eller starte en prosess for å evaluere bruken av karakterer hvis vi fortsatt må benytte disse.	Dette har ikke blitt gjort.

Mål for 2024/2025

Mål for 24/25	Tiltak	Resultat
Utrede bruken av karakterer. Målet er å lage et underlag for en avgjørelse om bruk av karakterer iløpet av våren 2025	Det avholdes et seminar om bruk av karakterer 16 desember, 2024. Ansvar: Instituttleder	
Det vedtas et ressursallokeringssystem i 2024/2025, effekten dette vil ha på veiledning og undervisning må evalueres	Ha et særlig fokus på tilbakemeldinger fra studenter og lærere, iforhold til opplevd tidsbruk på sal og bruk av gruppearbeid. Ansvar: Instituttleder	
Det nye systemet for ressursallokering innføres samtidig med at den nye, mer spesialiserte studiemodellen nå er fullt ut implementert. Resultatet må evalueres	Leveranser vurderes, særlig vil walkthroughs være viktig i evalueringsarbeidet. Det bør bli en egen sak i programstyret. Ansvar: Programstyret	
Bærekraftsperspektivet må fortsatt ha et stort fokus	Målrrettede tiltak som seminarer, kurs og ytterligere fokus i kursene. Ansvar: Faggruppeledere	

FoU i utdanningene

Rapport fra 2023/2024

Mål for 23/24	Tiltak	Resultat
Øke og synliggjøre FOU i undervisningen.	Vurdere om FOU kan få en mer sentral plass i emnebeskrivelsene.	Emnebeskrivelsene er gjennomgått av emneansvarlige og fagansvarlige før de ble godkjent i PS. Samtlige kurs har blitt oppgradert og der FOU har en sentral plass er dette tydeliggjort

Mål for 2024/2025

Mål for 24/25	Tiltak	Resultat
Kartlegge suksesskriterier for bruk av FOU i undervisningen	Sammenligne kurs som benytter FOU, finne gode eksempler. Ansvar: Faggrupper	

Internasjonalisering

Rapport fra 2023/2024

Mål for 23/24	Tiltak	Resultat
Kvalitetssikre utvekslingsavtaler, utrede muligheter for ytterligere lærerutveksling gjennom for eksempel Erasmus+ programmet.	Få tilbakemeldinger fra de som har utvekslet med nye skoler, både blant lærere og studenter	Lærere besøkt nye og eksisterende samarbeidsskoler. Ny avtale signer med Limerick (Irland) og Winchester (England). Revidert utveksling med Lisboa, kvaliteten på interaksjonsdesign og tjenestedesign ansees som for dårlig for utveksling innenfor disse fagområdene. Industridesign forstetter med utveksling.

Mål for 2024/2025

Mål for 24/25	Tiltak	Resultat
Fortsette kvalitetssikringen, mulig reduksjon av avtaler pga reduserte studenttall. Samarbeidsskoler evalueres tettere på kvaliteten rundt spesifikke fagområder, som samsvarer med den nye spesialiserte studiemodellen.	Besøke flere skoler, et spesilet fokus på Kina, Tonji. Finne måter å evaluere kvalitet og innhold på samarbeidsskoler. Ansvar: Instituttleder	

Resultatkvalitet

Kvaliteten på undervisningen måles primært gjennom følgende parametere; Studentenes leveranser, vurdert av sensorer, eksterne fagpersoner, faggruppene og instituttet. Kursets kvalitet vurderes av studentene, i midterm evalueringer og sluttevalueringer, sensorer vil også vurdere metoder og mål ut ifra hvordan leveransene presenteres og oppgavebeskrivelsene er utformet.

Arbeidslivsrelevans og kandidatundersøkelser

Det har ikke vært gjennomført noen kandidatundersøkelse i 2023-2024. En omverdensanalyse er igangsatt.

Det er ikke gjennomført noen større undersøkelser rundt arbeidslivsrelevans. Fagområdene har imidlertid tett kontakt med næringslivet både i studentprosjekter og i forskningsprosjekter. Behovet for særlig interaksjonsdesignere er stort og kompetansen ansees som svært relevant.

Det har vist seg svært vanskelig å rekruttere lærere til undervisning fordi aktiviteten og lønningene er høye i arbeidslivet. Det er et tydelig signal om behovet for designere og arbeidsrelevansen.

Del 4

Internasjonal master i landskapsarkitektur

Internasjonal master i landskapsarkitektur (IMLA)

Introduksjon

AHOs 2-årige internasjonal master i landskapsarkitektur representerer en vesentlig og viktig del av tilbudet innenfor landskapsarkitekturstudier i Norge. Programmet bygger på en studiemodell der forsknings- og praksisbasert studioundervisning danner grunnlag for prosjektutvikling. Studio-kursene kompletteres med fordypningskurs som tilbyr videre fordypning innenfor spesifikke tematikker. Programmet har et tydelig formgivningsfokus der dagens samfunnsutfordringer som naturtap, klimaendringer og ekstremvær diskuteres og håndteres gjennom landskapsarkitekturprosjektering.

De siste året har en konsistent og tydelig progresjon i programmet vært i fokus. Programmet tar opp studenter med bakgrunn fra både landskapsarkitektur og arkitektur. Det blir viktig å sikre at studentene gjennom det første semestret samlet løftes opp på et nivå som gjør dem i stand til å utvikles i henhold til læringsmål videre i studieløpet.

Rekruttering er en sentral utfordring for programmet. Vi ser en markant nedgang i antall søkere etter at det ble innført studiepenges for studenter fra land utenfor EU og EØS. Dette stiller store krav til hvordan programmets egenart og posisjon videreutvikles, men også hvordan dette synliggjøres gjennom nettverksbygging og markedsføring.

Vi har i 2024 jobbet for å bli partner i European Master in Landscape Architecture (EMiLA), et europeisk undervisning- og utvekslingsprogram i landskapsarkitektur (<https://www.emila.eu/>). Dette gjør kontakt og samarbeid med andre ledende landskapsarkitekturstudier i Europa mulig. Det er helt sentralt i et lite landskapsarkitekturland som Norge. Programmet har vært inkludert som pilot i EMiLA de siste to årene og vi ser svært positive resultater hos studentene som deltatt. Det vil være sentralt å bygge videre på relevante nettverk for å styrke synliggjøring av programmet utenfor Norge.

Rammekvalitet

Fagmiljø

Internasjonal master i landskapsarkitektur er et av flere studieprogrammer ved institutt for urbanisme og landskap.

Fagmiljø ved Institutt for Urbanisme og landskap

Stillingsprosent	Universitetslektor	Førsteamanuensis	Professor	Stipendiat	Totalt
Totalt ansatte	16	7	9	7	39
20% stilling	3	1	1		
50% stilling	11	2			
60% stilling	1	0			
100% stilling	1	4	8	8	
Totalt årsverk	7,7	5,2	8,2	8	29,1

Oversikt over ansatte inkluderer ikke instituttleder eller instituttkoordinator.

Sammensetting av fagmiljø og kompetanse knyttet til internasjonal master i landskapsarkitektur:

Professor i landskapsarkitektur 100%

Professor i landskapsarkitektur 100%

Professor i urbanisme 100%

Førsteamanuensis i landskapsarkitektur 100%

Universitetslektor landskapsarkitekt 50%

Programmet har behov for å sikre kompetanse på landskapsspesifikk teknologi, konstruksjon og materiallære og vil ha fokus på dette i årene som kommer.

Lokaler, utstyr og ressurser

AHO har fremragende verkstedsfasiliteter og studioarealer som skal bidra til å sikre at studentene oppnår ønskede læringsmål. Programmet bruker arbeid i modell (ofte store og komplekse) aktivt som en del av undervisningen og prosjektutviklingen i både studio og fordypningskurs. Fysisk plass for bygging av store modeller, sammen med verkstedskompetanse knyttet til landskapsarkitektur er en viktig del av kvalitet og utviklingspotensial i programmet.

Sikring av nødvendig og oppdatert utstyr/datamaskiner for å kunne undervise og lære er et annet viktig fokusområde for å sikre kvalitet i utdanningen og som programmet vil ha fokus på fremover. Vi mangler i en viss grad tilgang på nødvendig IKT-utstyr for undervisere, og vi ser tendenser til at ulik økonomisk kapasitet får utslag i læringsmulighetene blant studentene. Dette gjelder også innkjøp av materialer for å bygge modeller.

Inntakskvalitet

For Internasjonal master i landskapsarkitektur er konsekvensene av at det ble innført studiepenger for studenter fra land utenfor EU/EØS store. Det er fortsatt nok søkere til å fylle alle studieplassene, men som en følge av færre søkere til studiet, ser vi at det ved dette årets opptak er mer sprikende kompetanse hos studentene. Det gjør undervisningen mer krevende.

For å sikre bredere og bedre internasjonal rekruttering, kreves det en helhetlig innsats fra AHO der vi jobber mer presist med internasjonal markedsføring og rekruttering. I dag er rekrutteringsarbeidet i hovedsak fokusert på opptak til det første studieåret på de 5-årige integrerte masterløpene ved AHO.

Se mer om dette knyttet til internasjonal master i landskapsarkitektur under det innledende avsnittet og punktet “internasjonalisering” under *Læringskvalitet*.

Læringskvalitet

Helhet, sammenheng og læringsutbytter i studieprogrammene

Hovedmål for 2023/2024 har vært knyttet til sammenheng og progresjon i studiet som helhet, koordinering og justering av læringsutbytte for de tre studioemnene, og sikre at studenter med arkitektbakgrunn oppnår forventet kunnskapsnivå i løpet av første semester slik at de får nødvendig progresjon videre i studiet. Dette arbeidet har inkludert finjustering av pre-diplom-kurset og utvikling av rammer for de studentene som har sitt tredje semester på utveksling og gjør sitt pre-diplom arbeid ved andre institusjoner. Arbeidet med sammenheng og progresjon i programmet vil fortsette i 2024/2025.

Rapport fra 2023/2024

Mål for 23/24	Tiltak	Resultat
Tydelig og sterk sammenheng og progresjon mellom de fire semestrene	Videre arbeid med helhet i studieplanen med revidering i 2024.	Revidert versjon av studieplan er godkjent i PS. Det er behov for videre arbeid.
Studenter med god evne til individuell kunstnerisk utvikling.	Utrede mulighet for flere valgmuligheter gjennom programmet.	Dette arbeides det fortsatt med og knytter seg til punktet over og videre arbeid med studieplan.
	Evaluerings av diplomprosjekter og resultater fra studiokurs	Stor variasjon i diplomprosjektene viser at studentene evner å utvikle en individuell kunstnerisk tilnærming

Mål for 2024/2025

Mål for 24/25	Tiltak	Resultat
Kompetansen hos våre studenter representerer en bredde innenfor landskapsarkitektur basert på individuell faglig utvikling gjennom studiet	Åpne opp for flere valgmuligheter i programmet gjennom et valgbart fordypningskurs i 1. semester for de studentene som har landskapsarkitekturbakgrunn.	
Tydelig og sterk sammenheng og progresjon mellom de fire semestrene	Arbeide med kursbeskrivelser på tvers av de tre semestrene. Spesifikt med læringsutbytte og forkunnskaper for å sikre ønsket progresjon.	
Programmet har en studieplan som tydelig beskriver programmets profil og relevans.	Ny revisjon av studieplan, med fokus på videreutvikling av programmet egenart, partnerskap i EMiLA. Planlegge og gjennomføre IMLA seminar i løpet av 2025.	
Programstyret har et nytt mandat og sammensetting. Instituttleder er ikke lenger programstyreleder.	Implementere nytt mandat og sammensetning av programstyre.	

Emneevalueringer

Programstyret for Internasjonal Master i Landskapsarkitektur (IMLA) er i løpende dialog med emneansvarlige om evalueringer. Selv om svarprosenten er lav, bidrar dialogen til at programstyret har god forståelse for utviklingen av de ulike emnene i studiet, og kan etterspørre justeringer og tilpassinger underveis. Til tross for dette, er det stort behov for å sikre bedre svarprosent på emneevalueringer slik at det kan brukes som verktøy i utvikling av programmet.

Rapport fra 2023/2024

Mål for 23/24	Tiltak	Resultat
Økt svarprosent på emneevalueringene	Bidra til forbedring av format, tidspunkt og innhold i evalueringen sammen med studieadministrasjonen og SAHO.	Ny mal for emneevalueringer foreligger og er testet ut. Trenger forbedringer og det er fortsatt lav svarprosent på de fleste kurs.

Mål for 2024/2025

Mål for 24/25	Tiltak	Resultat
Programmenes emner blir systematisk evaluert kvalitativt og kvantitativt, og evalueringene bidrar til stadig forbedring. Økt svarprosent på emneevalueringer til minimum 50%		

Veiledning, undervisnings- og vurderingsformer

I løpet av 2023/2024 har vi arbeidet for å sikre gode rutiner for både lærere og studenter for å håndtere studenter som står i fare for å stryke. Utilstrekkelig tilstedeværelse i studio har vært et problem i noen kurs. Dette arbeidet vil fortsette i 2024/2025.

Rammene for veiledning av diplom er tydeliggjort med hensyn til hvor mye tid den enkelte student kan ha i veiledning, og tidligere uformell praksis med «second supervisor», er avvirket.

Rapport fra 2023/2024

Mål for 23/24	Tiltak	Resultat
Bedre kommunikasjon og gjennomføring av evaluering via Moodle.	Sørge for at Moodle er oppdatert før studentene starter kurset, inkludert litteratur, frister og krav til hva som skal leveres.	Underviserne rapporterer på at bruk av Moodle er mer konsistent og systematisk.
Økt kvalitet på håndtering av sensur.	Bidra til utforming av retningslinjer for hvordan håndtere studenter som står i fare for å stryke, eller som trenger spesiell tilrettelegging.	Pågående dialog med studieadministrasjon om hvordan vi sikrer gode rutiner og hjelper underviserne i håndtering av dette.

Mål for 2024/2025:

Mål for 24/25	Tiltak	Resultat
Aktive studenter med kompetanse på selvevaluering.	Bruk av "peer-to-peer" student tilbakemeldinger. Se på muligheten for å gjøre «selvevaluering» til en del av læringsutbytte - som del av prosessen med å samstemme læringsutbytte mellom de fire semestrene	
Studenter som håndterer gruppearbeid godt	Gjennomføre kompetanseløft om gruppearbeid, både hos ansatte og studenter	

FoU i utdanningene

Programmet jobber kontinuerlig med å utvikle utdanningen i tråd med pågående forskning. Dette gjøres både i studio-kurs og i fordypningskurs. Et eksempel er forskningsprosjektet NATURACT som har hatt direkte innvirkning på innholdet i fordypningskurset *Creative Community engagement in exposed territories* og omvendt.

Utfordringer med hensyn til FoU er at vi de siste årene, på grunn manglende rekruttering og avgifter for internasjonale studenter, har kunnet ta opp færre studenter med kapasitet til å engasjere seg i forskning.

Rapport fra 2023/2024

Mål for 23/24	Tiltak	Resultat
Tydelig kobling mellom forskningsaktivitet og undervisning.	Bruke publiserte artikler og bøker som pensum i studio-emner.	Iverksatt mer og mer. Studentene spør også mer om det.
Kurs med forskningsfokus for å styrke masterprogrammets kobling til videre utdanning innenfor doktorgradsprogrammet.	Åpne for fordypningskurs direkte knyttet til pågående forskningsprosjekter.	Gjennomført når det gjelder NATURACT. Kan utvides.
	Gi oppgaver til studentene som bidrar til produksjon av ny kunnskap, gjennom arkivforskning, case studier og utprøving av metoder	Metode brukt i alle fordypningsemner.

Mål for 2024/2025

Mål for 24/25	Tiltak	Resultat
Tydelig kobling mellom forskningsaktivitet og undervisning.	Tilpasse kursinnholdet til både pågående og mulige fremtidige forskningsfelt	
Som medlem i EMiLA har vi sterke samarbeid innenfor forskning med relevante europeiske landskapsarkitekturskoler.	Foreslå at AHO har forskning som vårt ansvarsområde ift partnersamarbeid (alle partnere har ansvar for ulike deler av programmets drift)	

Internasjonalisering

Programmets hovedfokus i 2023/2024 har handlet om å bli med i EMiLA-partnerskapet (European Master in Landscape Architecture). Programmet har i løpet av året hatt "pilot"-studenter i EMiLA-programmet som nå er i diplomsemesteret og viser gode resultater. Dette arbeidet vil fortsette i 2024/2025 og vil kunne bidra til både promotering av programmet og styrket utdanningskvalitet gjennom felles utvikling av curriculum. Over tid vil dette også omfatte forskning.

Studiet trenger å videreutvikle sin profil og posisjon for å kunne tiltrekke seg internasjonale studenter. Det er særlig aktualisert etter innføring av studieavgifter for internasjonale studenter. Programmet har stort fokus på dette, men det trengs en samlet innsats på rekruttering fra AHO for å lykkes.

Rapport fra 2023/2024

Mål for 23/24	Tiltak	Resultat
Partnerskap i EMiLA.	Gjennomføre helhetlig vurdering av partnerskap i EMiLA for AHO.	AHO er i tett dialog angående inngåelse av partneravtale.
Økt antall internasjonale søkere og flere nordiske søkere.	Invitere sensorer fra nordiske samarbeidsinstitusjoner.	Sensorer fra nordiske utdanningsinstitusjoner og profesjonelle aktører har vært invitert.
	Videreføre digital åpen dag.	Gjennomførte "Digital open day", men dessverre ikke godt organisert på grunn av lite administrativ støtte. Mangler AHO-innsats på et overordnet nivå.
	Aktivt invitere og besøke relevante internasjonale og nordiske skoler.	Det har ikke vært mulig å prioritere denne innsatsen. En liten økning av studenter fra nordiske land i 2024 opptaket.

Mål for 2024/2025

Mål for 24/25	Tiltak	Resultat
Tilfredsstillende antall internasjonale søkere samt flere nordiske søkere.	Bygge nettverk med og besøke relevante nordiske skoler. Bidra til å sikre overordent strategi på AHO knyttet til rekruttering av internasjonale studenter Identifisere relevante plattformer/arenaer programmet bør være synlig på/ved.	
Kandidatene som tas opp har et høyt nivå og det er balanse mellom studenter med landskap og arkitektur bakgrunn.	Arbeide med å videreutvikle programmets profil og posisjon for å tiltrekke seg internasjonale studenter. Bør følges opp på AHO-nivå med strategier for å sikre flere internasjonale søkere.	
Programmet er partner i EMiLA og godt forankret i samarbeid med de andre EMiLA partnerne	Inngå avtale med EMiLA. Invitere partnerinstitusjonene til AHO for felles møte/seminar.	

Resultatkvalitet

Arbeidslivsrelevans og kandidatundersøkelser

Programmet ansees å ha høy arbeidslivsrelevans. Kandidater fra programmet får ansettelse både i og utenfor Norge. Studentene har høy bevissthet og kompetanse knyttet til landskapsarkitektens rolle og ansvar i å håndtere problemstillinger knyttet til sosial og miljømessig bærekraft og klimaendringer.

Det er behov for å styrke studentenes tekniske ferdigheter knyttet til både materialkunnskap og materialbruk og håndtering og forståelse av nye teknologier (inkludert KI, for å møte fremtidige krav i praksis.

Rapport fra 2023/2024

Mål for 23/24	Tiltak	Resultat
Et fortsatt relevant program som sikrer kompetente landskapsarkitekter for næringsliv og offentlig sektor, i og utenfor Norge.	Fokus på relevante samfunnsutfordringer i både studiokurs og fordypningskurs.	Det er stor bredde i valg av tema hos diplomstudentene. De fleste utforsker problemstillinger knyttet til hvordan landskapsarkitektur kan bidra til å håndtere konsekvenser av klimaendringer.
Tett kobling til lokalsamfunnet rundt AHO og med Norske landskapsarkitekters forening (NLA).	Bruke AHO Works diplomutstilling som plattform for å kommunisere studentenes arbeider. Invitere lokale aktører og fagpersoner til vurderinger og sensur.	AHOs diplomutstilling er fortsatt svært utilgjengelig for de fleste utenfor AHO. Arbeidet bør videreføres. Både diplomsensorer og kurssensorer ble invitert til sensur.
	Styrke kontakten med NLA.	Relasjonen er styrket og NLA har blitt invitert til flere møter på instituttnivå samt gjennomganger og diplompresentasjoner.
	Utstilling av studioarbeider i kommunene/lokalmiljøene der studioarbeidet ble utført.	Resultatene fra studio på andre semester ble utstilt i Jessheim lokalbibliotek. Dette var vellykket, men krever stor arbeidsinnsats. Usikkert om innsatsen tilsvarer effekten.

Mål for 2024/2025

Mål for 24/25	Tiltak	Resultat
Et fortsatt relevant program som sikrer kompetente landskapsarkitekter for næringsliv og offentlig sektor, i og utenfor Norge.	Tilby relevant curriculum med fokus på relevante samfunnsutfordringer i både studiokurs og fordypningskurs.	
Fortsatt samarbeid med NLA og lokale aktører	Inviter NLA til gjennomganger og møter for å informere om programmet.	
Studenter med gode tekniske ferdigheter – konstruksjon og materialbruk, men også mer spesifikt som vannavrenning/hydrologi.	Mer fokus på disse ferdighetene i studio, men det bør også vurderes å tilby fordypningskurs knyttet til teknologi og konstruksjon.	

Del 5

Doktorgrads- programmet

Doktorgradsprogrammet

Introduksjon

Doktorgrads-programmet tilbyr undervisning i generelle forskningsmetoder, akademiske prosesser og etikk i tillegg til trening i forskningspraksiser, fagspesifikke metoder og profesjonell utvikling innen AHOs forskningsområder. Det overordnede målet for programmet er å utdanne kompetente forskere som får støtte til å utvikle karrierer både innenfor og utenfor akademien.

Programmet administrerer 3-års fulltidsstudier som gjennomføres over en tre- til fem-årig kontraktperiode. De fleste doktorgradskontraktene er treårige 100%- eller fireårige 100%-stillinger med undervisning. Doktorgradsstudiet omfatter 18 ECTS (European Credit Transfer and Accumulation System) fra interne obligatoriske kurs; og 12 ECTS fra en portefølje av forskningsaktiviteter og eksterne doktorgradskurs, i tillegg til fortløpende individuell veiledning.

Milepæler i programmet som sikrer kvalitet og progresjon er: offentlige presentasjoner av doktorgradsprosjekt på AHO og prosjektarbeid; et midtveisseminar med en invitert leser; og et sluttseminar med en invitert opponent basert på et innlevert utkast av hele avhandlingen.

Programmet omfatter totalt 180 timer med veiledning for hver av kandidatene fordelt over tre år. Det innebærer en ramme på 135 timer totalt for hovedveileder og 45 timer totalt for biveileder(e). Ved mer enn 4 kandidater pr veileder, telles det som forskningstid.

I 2024 var det syv fullføringer i programmet og det ble tatt opp seks nye kandidater. Fullføringsraten over en seks-års periode var 60%, som ligger noe under det nasjonale gjennomsnittet på 65%. I løpet av 2022-2024 var det 15 disputaser, som innfrir AHOs mål om 15 ferdige doktorander i hver tre-års periode.

Programmet har identifisert følgende risikofaktorer for kommende periode:

- Å opprettholde en forpliktelse til å finansiere 4-5 kandidater per år (minste mulige programstørrelse) innenfor trangere budsjetter ved AHO.
- Effekten av kravet om 15 ECTS med norskopplæring for kandidater uten skandinavisk språkbakgrunn og risikoen for at dette vil påvirke rekrutteringen og fullføringstiden.

Rammekvalitet

Undervisning i generelle forskningsmetoder, akademiske prosesser og etikk er støttet av en fast vitenskapelig ansatt (leder for doktorgradsprogrammet, 40% + 20% administrasjon) og av en deltidsansatt (Professor II, 20%). Opplæring i forskningspraksis, emnespesifikke metoder og forskerutvikling støttes gjennom individuell veiledning.

I løpet av 2024 var sammensetningen av programmet som følger:

Arkitektur: Seks av åtte ansatte med doktorgrad på instituttet var aktive veiledere. Det var en aktiv veileder uten doktorgrad. Det var 14 aktive kandidater, ni med kontrakt og fem uten kontrakt. Det var tre fullføringer og en innlevering for eksaminering.

Urbanisme og landskap: Syv av åtte ansatte med doktorgrad på instituttet var aktive veiledere. En veileder fikk doktorgrad i løpet av året. Det var en veileder uten doktorgrad. Det var 16 aktive kandidater, hvorav ti med kontrakt, og seks uten kontrakt. To fullføringer, en utsatt behandling.

Design: Ti av 12 ansatte med doktorgrad på instituttet var aktive veiledere. En aktiv veileder uten doktorgrad. 19 aktive kandidater, hvorav 14 med kontrakt, og fem uten kontrakt. To eksaminasjoner, en innlevering for eksaminering.

Alle kandidatene for 2024 har fått arbeidsplasser ved AHO der de er fysisk tett på veileder og instituttet de er tilknyttet. Alle kandidatene disponerer et årlig budsjett (annum) som per 2023/2024 er på 25 000 NOK per år. (Dette ble i 2023/2024 oppjustert fra å tidligere være på 20 000 NOK per år). Biblioteket bidrar med forskningsstøtte og veiledning til ph.d.-kandidatene.

Inntakskvalitet

Forskningsutvalget (FU) er opptatt av å sikre kvaliteten ved opptak doktorgradsprogrammet. Dette oppnås gjennom en grundig kvalitetssikring av utlysninger, samordning av utlysningsprosessen, opprettelse av bedømmingskomiteer, og ansettelse av stipendiater. Ved hver utlysning skal det tydelig fremgå hvem veilederen er og hvilket fagmiljø den nytilsatte kandidaten skal tilknyttes. FU sikrer kvaliteten av alle utlyste stipendiatstillinger ved AHO gjennom en systematisk søknadsprosess. Det bidrar til å heve kvaliteten på utlysningene og dermed inntakskvaliteten. Etter opptaket i 2024 har FU revidert og forbedret rutiner for doktorgradsutlysningene for opptakene i 2025 og 2026.

Læringskvalitet

AHO har en opplæringsmodell som krever at kandidatene avlegger 18 studiepoeng i obligatoriske generelle kurs og 12 studiepoeng fra valgfrie kurs/portefølje-baserte forskningsaktiviteter.

Doktorgradsprogrammet gjennomførte en grundig strukturell gjennomgang i 2021. Det medførte en ny definisjon av læringsmålene. Det ble gjort endringer i hvor disse målene oppfylles, blant annet ved å tilpasse den obligatoriske emnestrukturen. Programmet introduserte også alternative metoder for å nå læringsmålene, som for eksempel muligheten til å levere en portefølje om forskningskommunikasjon for å demonstrere kompetanse.

I perioden 2022-2024 vil programmet opprettholde de nye læringsmålene med små justeringer og vurdere tiltakets effektivitet. I løpet av 2024 startet arbeidet med å formalisere kravene for opplæringen av veiledere i programmet. Et nøkkelmål for 2025 vil være å introdusere passende kurselementer for veiledningsopplæring, og å kartlegge og utvikle systemet for veiledningstrening for å sikre beste praksis ved AHO.

Rapport fra 2023/2024

Mål for 23/24	Tiltak	Resultat
Styrke doktorgradsveiledningen	I desember 2023 undersøkte ph.d.-programmet hvordan individuell ph.d.-veiledning bidrar til ph.d.-programmets læringsutbytte.	Endret mal for individuell studieplan (ISP) Fullført.
Styrke doktorgradsveiledningen	Organisere arrangementer slik at vurdering av veiledning blir en systematisk årlig aktivitet. Gjennomgå plasseringen av læringsmål i forhold til levering av doktorgradsveiledning, med et seminar for veiledere om dette spørsmålet. Videreføre og utvikle et forum der veiledere kan diskutere og bedre forstå sin rolle i opplæringen av doktorgradskandidater. Opprette et årlig veilederseminar.	Veilederseminaret ble gjennomført høsten 2023.
Styrke kvaliteten i opplæringsdelen.	I løpet av 2023-2024 vil programstyret gjennomgå opplæringsdelen i doktorgradsprogrammet/doktorgradseminene ved AHO med tanke på praksisbasert forskning.	Mindre endringer i emneinnholdet ble tatt i bruk for opptaket i 2024. Fullført

Mål for 2024/2025

Mål for 24/25	Tiltak	Resultat
Styrke veiledningskvalitet ved AHO	I 2024 fikk doktorgradsprogrammet bevilget 100 000 NOK av strategiske midler til å lage et pilotkurs for veiledere som kan gjentas. Kurset er under utvikling og planlegges for høsten 2025. Prosjekt for formalisering av veiledningsopplæring initiert høsten 2024 med forventede resultater 2025.	

Resultatkvalitet

Gjennomføringsrater i doktorgradsprogrammet vurderes ved hjelp av to måleparametere: antall fullføringer i en hvilken som helst treårsperiode, med mål om minimum 15, og prosentandelen fullføringer fra et gitt opptaksår i en seksårsperiode.

AHO er fortsatt i en sunn posisjon vurdert etter antall fullføringer i en treårs-periode. Det har vært syv disputaser i 2024. AHO har 15 doktorgradskandidater som har fullført i treårsperioden fra januar 2022 til og med desember 2024.

AHOs seksårige gjennomføringsrate, var i 2024 60%, som ligger under det nasjonale gjennomsnittet på 65%. AHOs seksårige gjennomføringsrate var dramatisk påvirket av COVID-pandemien under årene 2022-2023 (25% for 2022 og 28,57% for 2023). Året 2021 hadde vi 66,67% gjennomføringsrate. Vi forventer å fremover komme tilbake på det nasjonale gjennomsnittet i 2025.

AHO gjennomførte i 2023 en intern analyse av bedømmingskomiteenes rapporter og analyserte eksamineringsprosessen ved fullføring. I løpet av 2024 utviklet doktorgradsprogrammet en strategiplan med endringer for å forbedre kvaliteten på programmet for å styrke fullføring. Noen av disse endringene har blitt gjort i løpet av 2024; de andre utgjør programmets mål for 2025.

Endringene skal bidra positivt til å adressere:

1. Den forventede tiden for fullføring: Mål om at alle doktorgradsprosjekter fullføres i løpet av kontraktsperioden.
2. Eksamineringsprosessen: Mål om at alle doktorgradskandidater får godkjent sine avhandlinger uten kravet om lange revideringsperioder (mer enn tre måneder).
3. Karriereutvikling: Mål om å forstå den typiske karriereutviklingen til våre tidligere kandidater etter fullført doktorgrad, og å støtte karriereutviklingen til kandidater aktivt i løpet av deres tid i programmet.

Rapport fra 2023/2024

Mål for 23/24	Tiltak	Resultat
Forbedre retningslinjer for den innleverte avhandlingen.	Når det gjelder den endelige vurderingen av doktorgradskandidater i løpet av 2023-2024, vil programstyret vurdere og videreutvikle eksisterende kvalitetssikringsmetoder og rutiner knyttet til utnevnelsen av bedømmelseskomiteer for å sikre best mulig sammenheng i forhold til innhold, format og tema for individuelle doktorgradsprosjekter.	Ph.d. Programstyret har drøftet og revidert dokumentene som sendes ut til bedømmingskomiteer for avhandlinger. Fullført
Revisjon av prosessene for sluttforberedelse til doktorgraden	Utarbeide nye retningslinjer for sluttforberedelse til doktorgraden. Utvikle en nettbasert sjekklister for veiledere for å hjelpe dem med å gi bedre veiledning ved avslutningen. Reviderte prosedyrer rundt avslutningsseminaret for å strømlinjeforme avslutningsprosessen (vedtatt i mai 2023).	I 2023 ble det utarbeidet nye retningslinjer og det ble foretatt en revisjon av prosessen for sluttforberedelse til doktorgraden, der en endret fra den tidligere ordningen med kun lesergjennomgang til å inkludere et avsluttende seminar, og det ble gitt klarere veiledning til kandidatene om sluttstadiene i prosessen. Programstyret har utviklet en nettbasert sjekklister for veiledere for å hjelpe dem med å gi bedre veiledning ved avslutningen. Sluttstadiene ble også gjennomgått nøye i ISP (Individuell studieplan)-samtalene med kandidatene høst 2024. Fullført
Forstå årsaker til den nåværende situasjonen når det kommer til fullføring. Evaluere effekten av allerede utførte forbedringer i programmet, og definere handlinger som kan bli utviklet 2024-2025.	Revidering av handlingsplan med fokus på gjennomføring og veiledningsopplæring Følge handlingsplanen.	Gjennomføringsratene forbedret seg radikalt i løpet av 2024.

Mål for 2024/2025

Mål for 24/25	Tiltak	Resultat
I henhold til den nye forskriften i UH-loven, §3-19 skal AHO iverksette systematisk karriereveiledning for kandidatene.	Undersøke mulighetene for å samarbeide med andre institusjoner om å lage en karrieredag. Undersøke mulighetene for et samarbeid med SiO om én-til-én karriereveiledning for kandidatene.	
Etablere en alumnigruppe som kan være en ressurs for nye kandidater.	Ta kontakt med tidligere kandidater og opprette en Teamsgruppe der alumni og nåværende kandidater kan inngå i et nettverk. Arrangere møtepunkt for nettverket.	

Del 6

Etter- og videre- utdanningsmastere

Etter- og videreutdanningsmastere (EVU)

Videreutdanning på AHO

Videreutdanning er studiepoenggivende og er på AHO en ikke-økonomisk aktivitet.

AHO har tre erfaringsbaserte masterprogrammer:

- Videreutdanningsmaster i arkitekturvern
- Videreutdanningsmaster i urbanisme
- Executive Master in System Oriented Design

De erfaringsbaserte masterprogrammene er deltidsstudium (50%) over tre år og omfatter 90 studiepoeng. Opptak skjer annethvert år, med studiestart i januar.

AHO har en sentral rolle i NORDMAK (nordisk master i arkitektonisk kulturarv)

I samarbeid med Arkitektskolen i Aarhus tilbyr AHO en nordisk master i arkitektonisk kulturarv som gjennomføres på deltid fordelt over 2,5 år, som tilsvarer et årsverk og 60 ECTS-poeng. AHO har ansvar for en av modulene, veiledning av semesteroppgaver underveis og masteroppgaver det siste halvåret.

Etterutdanning på AHO

Etterutdanning er ikke studiepoenggivende og regnes som økonomisk aktivitet.

AHO har utviklet et etterutdanningskurs ved Institutt for urbanisme og landskap:

- Ettårig kurs i strategisk byledelse for kommunale toppledere.

Hvert institutt på AHO har en erfaringsbasert master og dette masterprogrammet styrker instituttets fagmiljø i vesentlig grad.

Masterprogrammene bidrar inn til instituttene og faggruppene. Det gjelder lærerteam, deres undervisningserfaringer, studentenes erfaringer og kompetanse og øvrige ressurser.

På Institutt for arkitektur bidrar aktivitetene i den erfaringsbaserte masteren til faggruppen for Historie og transformasjon, på Institutt for design til faggruppen Systemorientert design, og på Institutt for urbanisme og landskap til faggruppen Urbanisme.

Etter- og videreutdanning bidrar til fagmiljøene på instituttene og i faggruppene gjennom:

- økt bemanning og større fagmiljø på instituttet,
- utvikling av kunnskap og samskapende forskning,
- utforskninger av praksisnær metodikk, debattmetodikk og nye undervisningsformer,
- faglige samarbeid på tvers av AHO (og de to andre instituttene),
- nettverksbygging og samarbeid med eksterne fagmiljøer og fagpersoner i forskning og praksis,
- ny, eksternt finansiert virksomhet.

Se også underkapitlene for hver av programmene, på de neste sidene i denne rapporten.

Felles innledning

På AHO har vi en portefølje med tre erfaringsbaserte masterprogrammer. Programansvarlige og lærerteam driver en kontinuerlig faglig utvikling av programmene basert på tilbakemeldinger fra studentene, kunnskapsutvikling i praksis og forskning, nye samfunnsmessige betingelser, egen kunnskapsproduksjon og egne vurderinger.

Vi venter nå på en styrking av etter- og videreutdanningens organisering og administrasjon på AHO, slik at vi kan drive en mer aktiv utvikling.

Rapport fra 2024/2025

Mål for 24/25	Tiltak	Resultat
Utvikle og etablere en god og oppdatert organisering, ansvarsfordeling og administrasjon av etter- og videreutdanning (EVU) på AHO.	Et internt "EVU-prosjekt" skal utvikle og foreslå en ny organisering av etter- og videreutdanning på AHO, og en modell for hvordan etter- og videreutdanning kan videreutvikles. Ansvar: Rektor og rektor delegerer	

Rammekvalitet

Mål for 2024/2025

Mål for 24/25	Tiltak	Resultat
Gode undervisningsrom og forutsigbarhet for all etter- og videreutdanning på AHO, der det samtidig er enkelt å gjøre endringer.	Fast rutine for tildeling av gode undervisningsrom i forkant av hvert semester og enkle rutiner for av- eller ombestilling dersom det skjer endringer. Ansvar: Studieadministrasjonen (i dialog med programansvarlige)	
Tilgang til neste semesters emner og pensumlister på læringsplattformen før skoleferiene (jul og sommer) begynner. Det vil si et årshjul tilpasset videreutdannings-masternes kalender og studentgruppe.	Revisjon av årshjul og rutiner der IKT, bibliotek, studieadministrasjon koordinerer seg. Arbeidet er påbegynt. Ansvar: Studieadministrasjonen	
En god og ressursbesparende mottakelse av nye studenter på videreutdanningsprogrammene og det samme ved avslutningen.	Felles mottakelse ved oppstart av nye kull, en koordinert innfasing og rutiner for ivaretagelse ved avslutning. Arbeidet er påbegynt. Ansvar: Studieadministrasjon	
God ivaretagelse av studenter på 3. året – som skriver masteroppgave.	Rutiner for ivaretagelse og oppfølging av studenter som skal skrive og som skriver masteroppgave. Det gjelder også for avbrudd og gjenoppstart. Ansvar: Studieadministrasjonen (i dialog med programansvarlige)	

Inntakskvalitet

Det ble ikke foretatt opptak i 23/24, unntatt for opptak til enkeltemner (enkeltmoduler). Oppstart for nye kull skjer i januar 2025. Temaet inntakskvalitet vil derfor bli tatt opp i studiekvalitetsrapporten for 24/25.

Læringskvalitet

Programansvarlige og lærerteamene arbeider systematisk med å utvikle læringskvaliteten. EVU-utvalget, et koordineringsutvalg for etter- og videreutdanning på AHO, utgjør et felles forum for deling, utveksling og diskusjon for de programansvarlige samt for dialog med AHOs administrative enheter.

Rapport fra 2023/2024

Mål for 23/24	Tiltak	Resultat
Vurdere revisjon av semesterevalueringene.	Ansvar: Studieadministrasjonen (i dialog med programansvarlige)	Semesterevalueringene er revidert og arbeidet fortsetter.

Kommentar: På hver av de tre videreutdanningsprogrammene evalueres undervisningen muntlig og uformelt gjennom semesteret i felles samtaler mellom lærere og studenter. Evalueringsskjemaer med anonymitet er et viktig tillegg. Innholdet i skjemaenes fritekst-felt samsvarer ofte med innholdet i de muntlige samtalene og gir en trygghet på at programansvarlige og lærerteam fanger opp mye underveis.

Mål for 2024/2025

Mål for 24/25	Tiltak	Resultat
Evalueringer med høy relevans og informasjon som kan brukes i utviklingen av emner og programmer.	Emneevalueringer i stedet for semestervise evalueringer der flere emner slås sammen og i tillegg samarbeid mellom programansvarlige og studieadministrasjon for å få relevante spørsmål og høy svarprosent. Ansvar: Studieadministrasjonen	

Den formelle godkjenningen av studieplan, emnebeskrivelser, kursbeskrivelser og eksterne sensorer ligger hos programstyrene på AHO, henholdsvis PS arkitektur og PS design.

Resultatkvalitet

I etter- og videreutdanning har studentene relevant yrkeserfaring og som regel omfattende kunnskap fra praksis og stort engasjement. De kombinerer utdanning med jobb. Vi har en løpende dialog med

Del 6 Etter- og videreutdanningsmastere (EVU)

studentene om studiets og emnenes relevans for praksis, deres betydning for studentenes faglige utvikling og muligheter for å bidra i arbeidslivet og i faglige debatter.

Rapport fra 2024/2025

Mål for 24/25	Tiltak	Resultat
Bedre gjennomstrømning på 3. året og flere som fullfører masteroppgaven ved de to erfaringsbaserte masterprogrammene i arkitekturven og urbanisme på normert tid. Det nye programmet i systemorientert design har høy gjennomstrømning.	Etablere relevante og gode rutiner for studieadministrativ ivaretagelse og oppfølging av studenter i masteroppgaveløpet. Fortsette den undervisningsfaglige diskusjonen og det systematiske arbeidet med forbedringer av studieopplegget som gjelder i forkant av og i løpet av 3. året, samt lære fra SOD-opplegget. Ansvar: Studieadministrasjonen og programansvarlige	
Videreutdanningsstudentene kan selv vurdere relevansen og betydningen av studiene, men vi skal øke kunnskapen om dette.	Studieprogram-evaluering og evaluering av relevans (student- og kandidatundersøkelse) etter 2. og avsluttende år av studiene. Ansvar: Studieadministrasjonen (i dialog med programansvarlige)	

Erfaringsbasert master i arkitekturvern

Videreutdanningsmaster i arkitekturvern

Inntakskvalitet

Se felles vurderinger.

Læringskvalitet

Rapport fra 2023/2024

Mål for 23/24	Tiltak	Resultat
Gode og oppdaterte emnebeskrivelser.	Revidere og fornye emnebeskrivelser og studieplan forut for nytt opptak og nytt kull. Ansvar: Programansvarlig	Lærerteamet har våren 2024 revidert emnebeskrivelsene som forberedelse til opptak av nytt kull til vårsemesteret 2025. Revisjonene svarer på felles evalueringer og vurderinger.

Fagmiljø

Programansvarlig for den erfaringsbaserte masterstudiet i arkitekturvern er emneansvarlig for mange av emnene, men ikke alle. Programansvarlig leder lærerteamet. Teamet utgjør en fast kjerne, men utvides og endres ved enkelte emner. Første utvidelsessirkel er faggruppen i historie og transformasjon, neste er instituttet som helhet og dernest AHO.

Fagmiljøet inkluderer også samarbeid med masterstudiene i arkitekturvern og urbanisme med flere felles emner og overlappende pensum.

Bemanning i 2024:

- Førstestilling programansvarlig (42,5% undervisning): Førsteamanuensis Even Smith Wergeland.
- Førstestilling deltid og instituttets bidrag (22,5% undervisning): Amanuensis Kolbjørn Nybø.
- Førstestilling II (10% undervisning): Har aldri vært bemannet (i motsetning til urbanisme, se under).

Bemanning i 2025:

- Førstestilling programansvarlig (42,5% undervisning): Førsteamanuensis Even Smith Wergeland.
- (Førstestilling) vikar deltid og instituttets bidrag (22,5% undervisning): Amanuensis Kolbjørn Nybø.
- Førstestilling II (10% undervisning): Målet er at denne skal bemannes i (minst) tilsvarende stillingsprosent som på urbanisme.

Helhet, sammenheng og læringsutbytter i studieprogrammene

Se også felles del.

Vi arbeider med programutvikling for å øke studiekvalitet og læringsutbytte for hvert enkelt emne og for programmet som helhet. Det er et kontinuerlig og helhetlig arbeid. Noen viktige punkter trekkes fram her.

Rapport fra 2023/2024

Mål for 23/24	Tiltak	Resultat
En klarere introduksjon til vernefeltets historie og sentrale teoretiske strømninger, samt en konkretisering av disse gjennom et tettere blikk på vernepraksis.	Testing av nytt faglig opplegg ved studiestart for forrige studentkull: Tettere fokus på verneteori og vernehistorie i første semester (våren 2023), mer fokus på vernepraksis utover studiet.	Tiltaket har gitt en klarere oppdeling i sentrale perspektiv og rådende praksis. Dette opplegget videreføres og videreutvikles i kommende utgave av studiet, blant annet ved at pensumet justeres og oppdateres. De mer praksis-orienterte modulene (særlig 4 og 5) vil bli enda mer «Hands-on», med praktiske workshops på byggeplass som nytt innslag.
Mer fokus på klima, energi og miljø i relasjon til kulturminner.	Innføring av Modul 7 Arkitekturvern, miljø og bærekraft, samt mer pensumlitteratur om “grønne” verdier på flere av de øvrige modulene. Innholdet i Modul 7 videreføres og flere andre moduler i programmet vil få innhold som leder frem mot denne våren 2026.	Modul 7 har vært en nyttig tilvekst siden 2022, men var noe uforløst første gangen den ble tilbudt. Modulen fant sin nåværende form våren 2024, med klarere oppdeling i klima/energi og sosial bærekraft.

Emneevalueringer

Funn, vurderinger og tiltak i felles del.

Mål for 2024/2025

Mål for 24/25	Tiltak	Resultat
Treffe bedre med balanseforholdet mellom innendørs undervisning og utendørs ekskursjoner.	Lett omrokering av rekkefølgen på emnene ved videreutdannings-masterens andre år, i dialog med urbanisme (gjelder særlig Modul 6).	
Studieturen (Modul 3) må fungere bedre både faglig og sosialt	Tilbake til «tradisjonelt» opplegg for Modul 3, som alltid har fungert fint ved tidligere anledninger.	

FoU i utdanningen

Mål for 2024/2025

Mål for 24/25	Tiltak	Resultat
Videreutdanningsmasteren i arkitekturvern skal være et tverrfaglig knutepunkt i den norske vernediskursen (praksis + teori). Studiet skal samle faglig sterke og engasjerte deltidsstudenter. Undervisningen skal være forskningsbasert og være en arena for kunnskapsutvikling.	Videreutvikle videreutdannings-masteren som arena for kunnskapsutvikling der studenter og eksperter bidrar i undervisningen og diskusjoner på tvers av teori og praksis, fag, sektorer, roller og posisjoner. Vi inviterer inn eksperter fra offentlig forvaltning, privat og ideell praksis samt forskere fra flere universiteter, høyskoler og forskningsinstitutter.	

Læringsmiljø

Vi bygger et sosialt-faglig miljø i studentgruppene og starter fra første samling. Det senker terskelen for å levere faglige bidrag og delta aktivt i diskusjonene. Gjennom studiet får studentene et tverrfaglig nettverk som de har med seg etter endt studium.

Internasjonalisering

Studiet foregår for det meste på norsk og omhandler norske praksiser. Studentene er dessuten praktikere som virker i Norge. Vi supplerer med internasjonal forskningsbasert kunnskap.

Del 6 Etter- og videreutdanningsmastere (EVU)

I NORDMAK-sammenheng jobbes det særlig med nordiske perspektiv, med Aarhus som base, men også med bidrag fra svensk og finsk hold.

Resultatkvalitet

se felles innledning.

Nordisk master i arkitektonisk kulturarv (NORDMAK)

Kurslederteam AHO:

Professor Erik Langdalen (leder)

Førsteamanuensis Even Smith Wergeland

Amanuensis Kolbjørn Nybø

(<https://aarch.dk/nordmak/>)

Mål for 2024/2025

Mål for 24/25	Tiltak	Resultat
Et nytt NORDMAK-kull hadde studiestart i august 2024. Målet er at AHO skal bidra med høy kvalitet gjennom planlegging og gjennomføring av studiet, med særlig ansvar for Modul 2.	AHO var involvert i planleggingen ved Erik Langdalen. Høsten 2024 har Langdalen, Wergeland og Nybø planlagt Modul 2, som arrangeres i Norge i februar 2025, med påfølgende etterarbeid (veiledning og sensurering av semesteroppgaver). Vi bidrar også videre i programmet med veiledning og sensurering.	

Erfaringsbasert master i systemorientert design

Videreutdanningsmaster i systemorientert design

Inntakskvalitet

Se felles vurderinger i innledningen.

Læringskvalitet

Lærerteamet har våren 2024 revidert emnebeskrivelsene som forberedelse til opptak av nytt kull til vårsemesteret 2025. Revisjonene svarer på felles evalueringer og vurderinger.

Fagmiljø

Programansvarlig for den erfaringsbaserte masterstudiet i systemorientert design (SOD) er emneansvarlig for mange av emnene, men ikke alle. Programansvarlig leder lærerteamet. Birger Sevaldson er nå over i Emeritus stilling og blir erstattet av Jonathan Romm.

Bemanning i 2024:

- Førstestilling programansvarlig: Andreas Wettre
- Førstestilling deltid og instituttets bidrag: Professor Birger Sevaldson, siste halvår erstattet av Professor Jonathan Romm

Bemanning i 2025:

Samme som i siste halvår 2024.

Helhet, sammenheng og læringsutbytte i studieprogrammene

Første kull startet 2021, og innholdet fungerte godt. Kun små endringer ble utført før 2023-kullet startet. Vi vil evaluere dette løpende gjennom 2025-kullet slik at vi kan videreutvikle programmet i god tid for 2027-kullet starter. Dette blir gjort i forbindelse med at Jonathan Romm erstatter Birger Sevaldson.

Emneevalueringer

Funn, vurderinger og tiltak se felles innledning.

Mål for 2024/2025

Mål for 24/25	Tiltak	Resultat
Hovedfunn fra semesterevalueringen vårsemesteret 2024 viste at vi må være bedre forberedt til samlingene.	Fase inn Jonathan Romm og frigi noe tid til Andreas Wettre fra andre kursansvar slik at forberedelsene blir bedre, og oppfølgingen tettere.	

Veiledning, undervisnings- og vurderingsformer

I henhold til tilbakemeldinger fungerer veiledning, undervisnings- og vurderingsformer godt.

FoU i utdanningen

Mål for 24/25	Tiltak	Resultat
Videreutvikle masteren som arena for kunnskapsutvikling der studenter og eksperter bidrar i undervisningen og i åpne diskusjoner på tvers av teori og praksis, fag, sektorer, roller og posisjoner.	Fortsette å bruke den årlige konferansen til Systemic Design Association (SDA) som et sted der studentene sender inn artikler og deltar aktivt.	

Læringsmiljø

Vi bygger et sosialt-faglig miljø i studentgruppene med stor vekt på å utvikle psykologisk trygghet fra første samling. Vi jobber med gruppen som et sosialt system og justerer hele tiden opplegget i forhold til dette. Gjennom studiet får studentene et tverrfaglig nettverk som de har med seg etter endt studium og som faglig stab forblir en del av. Første kullet har startet en svært aktiv Alumni-gruppe.

Internasjonalisering

Studiet foregår på engelsk, det omhandler internasjonale praksiser og studentene er praktikere som virker i flere ulike land, med flertall fra/i Norge.

Vi samarbeider tett med foreningen Systemic Design Association (SDA).

Resultatkvalitet

se felles del.

Erfaringsbasert master i urbanisme

Videreutdanningsmaster i urbanisme

Rammekvalitet

Fagmiljø

Programansvarlig for den erfaringsbaserte masterstudiet i urbanisme er emneansvarlig for mange av emnene, men ikke alle. Programansvarlig leder lærerteamet. Teamet utgjør en fast kjerne, men utvides og endres ved enkelte emner. Første utvidelsessirkel er faggruppen i urbanisme, neste er instituttet som helhet og dernest AHO.

Fagmiljøet inkluderer også samarbeid med de to masterstudiene i arkitekturvern og urbanisme med flere felles emner.

Bemanning i 2024:

- Førstestilling programansvarlig (42,5% undervisning): Førsteamanuensis Lisbet Harboe.
- Førstestilling deltid og instituttets bidrag (22,5% undervisning): Professor Peter Hemmersam (hovedandel), professor Jonny Aspen, m.fl.
- Førstestilling II (10% undervisning): Førsteamanuensis Erling Dokk Holm (NMBU) i 2024.

Bemanning i 2025:

- Førstestilling programansvarlig (42,5% undervisning): Professor Peter Hemmersam.
- (Førstestilling) vikar deltid og instituttets bidrag (22,5% undervisning): Universitetslektor Thomas Cook (hovedandel) og flere av instituttets ansatte.
- Førstestilling II (10% undervisning): Flere av instituttets ansatte.

Inntakskvalitet

Se felles vurderinger.

Læringskvalitet

Rapport fra 2023/2024

Mål for 23/24	Tiltak	Resultat
Gode og oppdaterte emnebeskrivelser.	Revidere og fornye emnebeskrivelser og studieplan forut for nytt opptak og nytt kull. Ansvar: Programansvarlig	Lærerteamet har våren 2024 revidert emnebeskrivelsene som forberedelse til opptak av nytt kull til vårsemesteret 2025. Revisjonene svarer på felles evalueringer og vurderinger.

Helhet, sammenheng og læringsutbytte i studieprogrammene

Vi arbeider med programutvikling for å øke studiekvalitet og læringsutbytte for hvert enkelt emne og for programmet som helhet. Det er et kontinuerlig og helhetlig arbeid. Noen viktige punkter trekkes fram her.

Rapport fra 2023/2024

Mål for 23/24	Tiltak	Resultat
Å kombinere teoretiske og konkrete (praksisrettet feltarbeid) perspektiver på studie-programmets første emne framfor en ren teoretisk start som tidligere. Det kan fungere bedre som introduksjon til urbanisme og studiet.	Et nytt faglig opplegg med byteori og byanalyser ved studiestart. Det krever god organisering og tettere samarbeid med flere eksperter/forskere (interne og eksterne). Ansvar: Programansvarlig	Gjennomført med suksess. Dette gir teoretisk og konkret kunnskap om byens ulike sider (fysiske, kulturelle, økonomiske og sosiale) som gir; en god introduksjon til urbanisme; en inngang til faget hvor alle kan knytte egen arbeidserfaring til ny kunnskap; og samtidig, gjennom gruppe-arbeidet og den tverrfaglige kunnskaps-delingen etableres studentgruppens sosialt-faglige miljø med en gang. Opplegget føres videre.
Et større fokus på strategisk byledelse og strategisk byplanlegging og trekke veksler på den nye etterutdanningspiloten i strategisk byledelse, 2023. Temaet oppleves som stadig mer relevant av studentene.	Forelesninger, pensum diskusjoner og studieturer om strategisk byledelse og strategisk byplanlegging. Ansvar: Programansvarlig	Gjennomført. Dette har bidratt til å styrke sam-virket mellom erfarings-basert master i urbanisme og etter-utdanningskurs i strategisk byledelse, samt undervisningen i de ordinære utdannings-programmene for arkitektur og landskaps-arkitektur.

Emneevalueringer

Funn, vurderinger og tiltak felles del.

Mål for 2024/2025

Mål for 24/25	Tiltak	Resultat
Vurdere opplegget for gjennomføring av felles bokprosjekt, AHOS urbane utredninger, basert på innspill fra studentene. I 2024 utgav vi bok nummer fire i serien <i>AHOs urbane utredninger 2024: Praksis og paradokser i bærekraftig byutvikling</i> .	Gjennomføre vurderinger og utforme en god plassering av modulen/emnet og et godt studieopplegg for bokprosjektet. Ansvar: Programansvarlig	Bokprosjektet er et kinderegg som virkemiddel: Pedagogisk, som formidlingskanal og profilering av studiet.
Styrke formidlingen og distribusjonen av boka, etter ønske fra studentene og til nytte for AHO.	Utarbeide en plan for hvilke kanaler og virkemidler vi skal bruke i formidlingen av boka og dens innhold. Ansvar: Programansvarlig og kommunikasjonsavdelingen i samarbeid med instituttleder	

Veiledning, undervisnings- og vurderingsformer

Se punkt 2) over som også handler om veiledning og vurderingsform.

FoU i utdanningen

Mål for 2024/2025

Mål for 24/25	Tiltak	Resultat
Øke samvirket mellom ulike undervisningsarenaer (ulike emner, kurs, studier) samt til forskning og forskingsprosjekter. Forsterke kunnskapsutviklingen på felles satsningsområder, blant annet strategisk byledelse, strategisk byledelse, by- og stedsutvikling der bevaring av natur er sentralt. Det vil skape nye, gode forsknings- og utviklingsprosjekter på instituttet.	Forsterke interne samarbeidsarenaer og diskusjonsfora. Dele kunnskap og resultater fra kunnskapsutvikling. Skrive artikler og formidlingstekster sammen. Invitere hverandre inn i undervisningsarenaene. Ansvar: Programansvarlig, faggrupeledere og andre programansvarlige	

Læringsmiljø

Vi bygger et sosialt-faglig miljø i studentgruppene og starter fra første samling. Det senker terskelen for å delta i diskusjonene med faglige bidrag. Gjennom studiet får studentene et tverrfaglig og urbanismefaglig nettverk som de har med seg etter endt studium.

Internasjonalisering

Studiet foregår på norsk. Det omhandler norske praksiser og studentene er praktikere som virker i Norge. Men vi henter inn forskningsbasert internasjonal kunnskap.

Danmark er for tiden vårt «hovedsamarbeidsland» av flere årsaker. For det første fordi strategisk byledelse har virket lengre der. Der nest fordi det urbanisme er et fag der du får større læringsutvutte av å kjenne rammeverk og kultur. For det tredje ønsker vi å redusere flyreiser og klimagassutslipp på studieturer.

Resultatkvalitet

Se felles del.

Strategisk by- og stedsledelse

Etterutdanning innenfor urbanisme

Oppdrag i 2023:

Vi gjennomførte et ettårig etterutdanningskurs i strategisk byledelse i 2023. Deltakere: Kommunedirektører, kommunaldirektører og plansjefer. Tre ledernivåer fra seks kommuner i Akershus deltok på kurset finansiert av Kommunal- og distriktsdepartementet. Alle gjennomførte.

Kurslederteam:

Førsteamanuensis Lisbet Harboe (leder)

Seniorrådgiver, tidligere politiker/AHO-styreleder, Rina Brunsell Harsvik (AHO/Norconsult),

Førsteamanuensis II Erling Dokk Holm (AHO/NMBU).

Oppdrag 2025:

Et ettårig etterutdanningskurs i strategisk by- og stedsledelse i 2025. Deltakere: Kommunedirektører, kommunalsjefer og plansjefer. Tre ledernivåer fra seks kommuner i Akershus deltar på kurset finansiert av Akershus fylkeskommune. I tillegg deltar fylkeskommunen med et team.

Kurslederteamet er det samme som i 2023.

Mål for 2024/2025

Mål for 24/25	Tiltak	Resultat
En sterk kunnskapsutvikling i strategisk by- og stedsledelse gjennom nytt kurs i 2025. Det er viktig å fortsette kunnskapsutviklingen fra forrige kurs i 2023.	En systematisk kunnskapsutvikling som skriftliggjøring basert på ekspertbidragene, kommune- direktørenes og ledernes (kursdeltakere) innspill og de felles diskusjonene i kurset.	

Del 7

Vedlegg

Vedlegg

Inntakskvalitet og opptak til 1. år på de integrerte 5 / 5 ½-årige masterprogrammene

Her følger mer detaljert informasjon om inntakskvalitet og opptak ved AHO.

Opptaket til de integrerte masterprogrammene (5 og 5,5 år) ved AHO og fellesgraden ved AHO og UiT, foregår gjennom Samordna opptak. For å kvalifisere for opptak, må søkerne ha generell studiekompetanse og levere opptaksprøve. Alle opptaksprøvene håndteres av AHO sin opptakskomiteé. Det gjøres i samsvar med Forskrift om opptak til høgre utdanning og Forskrift om opptak, studier og eksamen ved Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo.

Søknadsfristen i Samordna opptak var 15. april, og opptaksprøvene til hvert studieprogram hadde individuelle frister. Opptaksprøven leveres digitalt i innleveringsportalen Moodle, og opptakskomiteen vurderer og rangerer prøvene i henhold til vurderingskriterier. Leder for opptakskomiteen går nærmere inn på komiteens arbeid og erfaringer fra årets opptak i eget avsnitt.

Antall studieplasser

Antall studieplasser ved AHO er basert på midler tildelt av regjeringen i statsbudsjettet. AHOs budsjett i 2024 tilsvarte samme studieplassfordeling som i 2023:

- 60 studieplasser ved master i arkitektur
- 30 studieplasser ved master i design
- I 2024 overbooket AHO masterprogrammet i design med ti selvfinansierte studieplasser, og økte dermed antallet fra 30 til 40. Disse plassene ble omdisponert fra opptaket for 2-årig master i design
- 20 studieplasser ved master i landskapsarkitektur

Prosess for søkere før endelig prioriterings rekkefølge må besluttes

Søkerne kan endre prioriteringen sin frem til 1. juli. I år, som i fjor, fikk de poengsummen noen dager før fristen. Dette sikrer at de kan vurdere opptaksmulighetene til AHO på lik linje med andre studiesteder, siden poengsummen kan påvirke prioriteringsrekkefølgen på studieprogrammene de søker. Opptakskontoret erfarer at de som ikke har fått sitt førstevalg på AHO, ofte har et annet AHO-program som førsteprioritet i Samordna opptak.

Mangfold

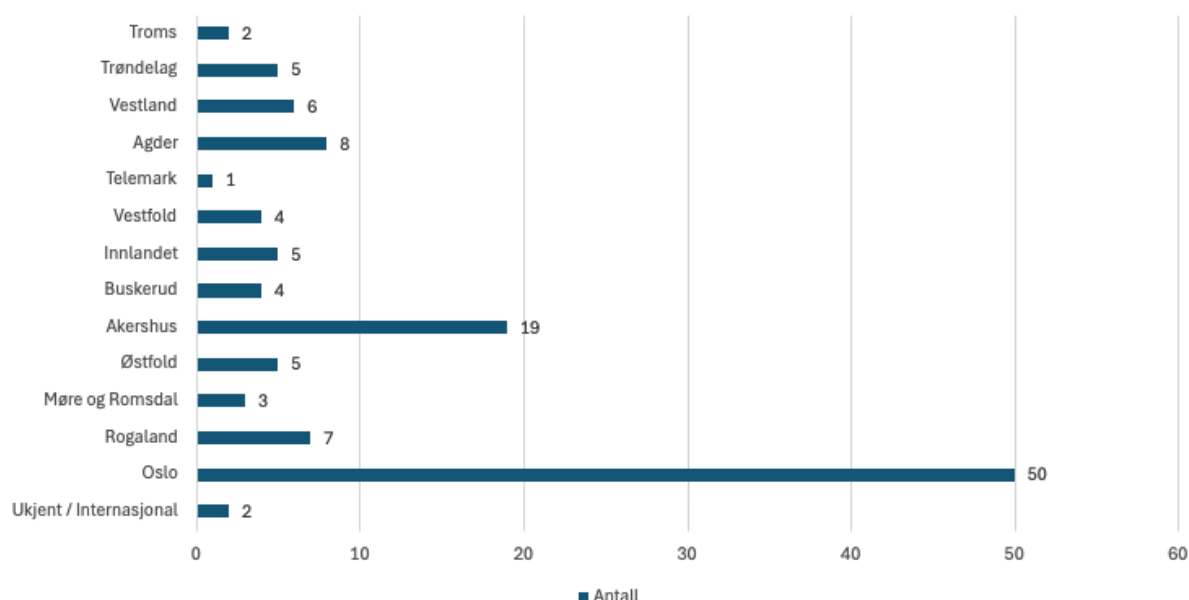
Her følger mer detaljert oversikt og tabeller for opptak.

Tabell 9: Geografiske inndelinger etter landsdel av antallet søkere totalt for opptaket 2023 og 2024

	Ukjent/ Int.	Østlandet	Vestlandet	Nord-Norge	Sørlandet	Trøndelag	Totalt
2023	2,37%	64,82 %	17,62%	5,62 %	3,78%	5,78%	3752
2024	1,58 %	63,90 %	17,96	5,03%	4,72%	6,80%	3219
Endring fra 2023 til 2024	-0,79	-0,92	0,34	0,59	0,94	1,02	

FS-rapport 192.002

Figur 1: Antall studenter møtt til studiestart høsten 2024 sortert på folkeregistrert fylke.

FS-rapport 192.002.

Det er viktig å merke seg at tabell 9, samt figur 1 tar utgangspunkt i landsdelen og fylket søkerne er folkeregistrert i. Dette er ikke nødvendigvis området som søkerne opprinnelig er fra.

Studenter med innvandringsbakgrunn

Andelen norskfødte studenter med innvandrerforeldre fra land utenfor EU/EØS ved AHO sank fra 4 % i 2022 til 3,9 % i 2023, viser tilstandsrapport for høyere utdanning og vedlegget «Studenter etter lærested, innvandringskategori og landbakgrunn» fra Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-dir).

Den samme studentgruppen utgjorde 3,9 % av studentene ved statlige læresteder totalt på landsbasis i 2022 og 4,1 % i 2023. Tallene for 2024 er ikke klare enda.

Til sammenligning utgjorde denne studentgruppen 1,3 % av det totale antallet studenter ved AHO i 2019, som er det første året kommunikasjonsenheten registrerte dette vedlegget som en del av grunnlaget for HK-dirs tilstandsrapport. Andelen norskfødte studenter med innvandrereforeldre fra land utenfor EU/EØS har økt med 2,6 prosentpoeng fra 2019 til 2023.

Kjønnsfordeling

Tabell 10: Oversikt over kjønnsfordeling på masterprogrammene i perioden 2022-2024

Kjønnsfordeling gjennom opptaket		2022	2023	2024
Alle søkere				
Master i arkitektur	Totalt antall søkere	2096	2130	1752
	Andel kvinner	62 %	61 %	64,8 %
Master i design	Totalt antall søkere	984	1012	905
	Andel kvinner	65,5 %	65,5 %	67 %
Master i landskapsarkitektur	Totalt antall søkere	670	610	562
	Andel kvinner	65 %	63,5 %	69 %
Kvalifiserte søkere				
Master i arkitektur	Totalt antall søkere	706	702	512
	Andel kvinner	60,5 %	61,5 %	67,5 %
Master i design	Totalt antall søkere	230	249	208
	Andel kvinner	64 %	64 %	67 %
Master i landskapsarkitektur	Totalt antall søkere	187	177	136
	Andel kvinner	71 %	64 %	76 %
Studenter med opptak				
Master i arkitektur	Totalt antall søkere	61	62	60
	Andel kvinner	57 %	61 %	76,5 %
Master i design	Totalt antall søkere	60	30	40
	Andel kvinner	50 %	70 %	72,5 %
Master i landskapsarkitektur	Totalt antall søkere	25	22	21
	Andel kvinner	80 %	50 %	85,5 %

FS-rapport 192.002.

I 2024 har det vært generell høy andel kvinner gjennom hele opptaksprosessen, fra søknad til opptak. Vi ser også at vi mister flere av de mannlige søkerne gjennom prosessen enn tidligere år.

Opptaksprosessen og opptaksprøven:

Opptakskomiteens mandat er å utvikle, administrere og bedømme opptaksprøven til opptaket ved AHO, samt evaluere arbeidet.

I 2024 fulgte opptakskomiteen den samme strukturen for opptaksprøvene som i 2022 og 2023.

Opptaksprøvene ble levert og vurdert digitalt, og søkerne er anonyme for opptakskomiteen i opptaksprosessen.

Tabell 11. Viser antall innleverte opptaksprøve 1 fra tidligere år, sammenlignet med innleveringer av opptaksprøven i 2024

Innleveringer av opptaksprøven	2022	2023	2024	Prosentvis endring fra 2023 til 2024	Andel søkere som leverte opptaksprøve i 2024	Andel leverte opptaksprøver mot antall førsteprioritets søknader
Master i arkitektur	737	724	527	-27,2 %	33,99 %	70.3 %
Master i design	238	257	213	-17 %	25,39 %	95,5 %
Master i landskapsark.	191	182	139	-23,6 %	29,8 %	171,6 %
Andel innleveringer av totalt antall søknader	30,7 %	31 %	27,3 %			

Tall hentet fra innleveringsportalen Moodle.

Andelen innleverte opptaksprøver var 30-35% før Covid, viser tidligere studiekvalitetsrapporter. Vi forventet at andelen innleverte oppgaver vil stabilisere seg.

Andelen søkere som leverer opptaksprøve, fordeler seg relativt jevnt mellom studieprogrammene. Likevel er det et mål for AHO at antall søkere i Samordna opptak i større grad skal samsvare med antall innleverte opptaksprøver. Søkere som leverer opptaksprøven, er de som kan regnes som reelle søkere til AHO i opptaksprosessen. Det er derfor spesielt gledelig at det er flere søkere som leverer opptaksprøve til master i landskapsarkitektur enn antallet som har studieprogrammet som førsteprioritet. Opptaksprøven er krevende. Det høye antallet innleveringer kan vitne om at søkerne til programmet er motiverte for programmet selv om de ikke har plassert studieprogrammet som førsteprioritet.

Praktisk gjennomføring av opptak; Innleverings- og vurderingsportal i Moodle

I 2022 inngikk AHO samarbeid med eFaktor, leverandør av læringsplattformen Moodle, om utvikling og bruk av et nytt innlevering- og vurderingssystem for opptaksprøvene. Målet var å styrke digitaliseringen av opptaket og kvalitetssikre vurderingen av opptaksprøvene.

Både administrativt og faglig har arbeidet med å vurdere opptaksprøvene blitt bedre kvalitetssikret og mer overkommelig. Men, administrasjonen og opptakskomiteen opplever likevel at leverandør ikke kan oppfylle komiteens behov eller forslag om endringer eller funksjoner. Enkelte av opptakskomiteens medlemmer opplever fremdeles arbeidet som unødvendig.

Oppsummering fra opptakskomiteens leder I 2022 endret opptakskomiteen strukturen for opptaksprøvene for å kvalitetssikre søkerens oppgaveforståelse og komiteens vurderingsprosess. Årets opptaksprøver ble gjennomført på samme måte som i 2022 og 2023, som en digital prøve i to deler.

Del 7 Vedlegg

Del 1 er lik for alle søkere. Denne skal vise bredden i interesser og samfunnsengasjement blant søkerne. Del 2 er en fagspesifikk oppgave for hvert enkelt studieprogram. Søkerne vurderes for analytiske ferdigheter, kreativitet, formsans, potensiale, talent og egnethet, samt engasjement og motivasjon. Denne foregår over fem dager per studieprogram. Estimert tidsbruk for prøvene var ca. 20 timer.

Det er ikke krav om forkunnskaper innenfor de ulike fagretningene for å søke studieplass ved AHO, og høgskolen ønsker søkere med et spenn av evner, bakgrunner og interessefelt.

Komiteens leder mener formen på opptaksprøven fungerer etter formålet; å kunne bedømme hvilke søkere som er best faglig egnet til studieprogrammene. Komiteens leder mener videre at det er nok egnede søkere i søkermassen til å fylle plassene på studiet innenfor de tre programmene. Hun vil likevel påpeke at slik prøvens form er i dag, heldigital over flere dager, er det ingen mulighet for å garantere at kandidatene ikke får hjelp av fra andre i arbeidet sitt med å levere opptaksprøven.

Det forekommer at søkere bruker Kunstig intelligens (KI) i oppgavebesvarelsene, spesielt på Design. Komiteen følger med på utviklingen og gjør løpende vurderinger om hvordan oppgavetekstene skal utformes, slik at komited medlemmene kan gjøre en reell vurdering av søkerne.

Nytt av året er at ledergruppen, gjennom prorektor for undervisning, har vært tettere koblet på opptakskomiteens arbeide. Prorektor for undervisning, de tre programstyrene samt likestillings- og mangfolds-utvalget har alle kommet med innspill til opptaksprøvene. Innspillene er ment å sikre at oppgavene er i tråd med ledelsens og programmenes målsettinger.

Mål for 2024/2025

Mål for 24/25	Tiltak	Resultat
OsloMet blir totalleverandør av opptakstjenester gjennom sommeren for AHO	Kartlegge mulighet og øke ramme for kjøp av eksterne tjenester	

Studiekvalitetsrapport for studieåret 2023/2024

Studiekvalitetsrapporten er skrevet av:

Rachel Troye, prorektor for utdanning

Sandra Janzso, Studieseksjonsansvarlig

Instituttledere og programansvarlige samt studieseksjonen

Forside foto

Rolf Gerstlauer

Arkitektur- og designhøgskolen, februar 2025

www.aho.no